R.No. M. 3152.

20 పేజీలు అణా.

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదవు కోవాలె, ఆ నాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నం పెట్టేది నేను-

తిండీ లేక నులనుల మాడీ చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3

పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 14—5 -37 | సంచిక 20

ధనికవాద జీవితాంతిమ ఘడియ

పి. యస్. ఆచార్యులుగారు.

భౌతిక ప్రపంచమున ఉత్థానపతన నియమములు ప్రతి వస్తువునకును అవశ్యముగాగలవు. ప్రతిదిన మును ఒకేరీతిగా నుండదు. సీజరు, అలెగ్జాండరు, హానిబాల్, దారా మొదలుగాగలవారు తమ సమాధులనుండి ధనికవాదమునకు అవసానకాలము వచ్చి యున్నది. సామ్రాజ్యవాదము భూగోళాల గర్భమున లీనము కాగలదు అని ఘోషించుచున్నారు. ధనికవాద సామ్రాజ్యవాదముల రాజనీతి సంస్కృతియొక్క సాహిత్యము నశించిపోవును. ధనికవాదముయొక్క అర్థములేని తృష్ణ తనను దుర్గతివైపునకు లాగుకొనిపోవుచున్నది. సామంతరాజ్యముల కాలము (ఫ్యూడల్ రాజ్యముల కాలము) తన దుష్కృత కార్యములవలన యెట్లు నశించిపోయినదో అట్లే ధనిక, సామ్రాజ్యవాదములు రెండును నశించిపోగలవు. కాని లండను, ప్యారిస్, న్యూయార్కు, టోకియో నగరముల విశాలభవ్యభవనముల నివసించు ధనిక, సామ్రాజ్యవాదుల దృష్టి యెప్పుడైనా యీప్రశ్నలవైపు ఆకర్షింపబడి యున్నదా? వారు శాంతిమయమైన నిరాశాయుక్త మస్తిష్కములతో నాలోచించుటకు తయారుగానున్నారా? నేటికి తొంబది ఎనిమిదికంటెలుగల పాటకప్రజముల భయంకర దుర్దశను చూచి వారిహృదయముల ఏవిధమైన పరివర్తనము గలుగునా? లేదు. కలుగునను ఆశయే లేదు. వారిట్లు చేయుచో విశ్వశాంతిని భంగపరచి ప్రపంచములో జాడ్యము కల్లోలముల నెవరు వ్యాపింపజేయగలరు? దీనులకు భయంకర అన్యాయము లెవరు చేయగలరు? ప్రపంచమును వినాశపథమున నడిపి సర్వవినాశకారులగు భయంకర యుద్ధముల సృష్టింప ప్రయత్నములు యెవరుచేయగలరు? నేడు ఒక రష్యాతప్ప ప్రపంచములోని తక్కినరాష్ట్రములన్నిటియొక్క నీతి ధనికవర్గముల స్వార్థముపై విశేషముగ నాధారపడియున్నది. ఈధనికవర్గముల హితము నెదుటనుంచుకొనియే యీరాష్ట్రములు తరచుగా సంధినిగాని యుద్ధమునుగాని చేయుచున్నవి. నేడు ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు, అమెరికా ఆది గొప్పగొప్ప సామ్రాజ్యములలోని పిడికెడు మంది ధనికుల సంరక్షణముకొరకైన వ్యాపారనీతిచే జపాను మొదలగు దేశములలోని ధనికవర్గములకు ప్రపంచములోని మార్కెట్టులందు మిక్కిలి కష్టముల ననుభవింపవలసి వచ్చుచున్నది ఈకారణమువలన అంతరరాష్ట్రీయ రాజనీతి సమస్య దినదినము జటిలమును గంభీరమును నై పోవుచున్నది. ధనికవర్గముల పారస్పరికమైనవ స్యము దీనితోగూడ వృద్ధినొంది పోవుచున్నది. దీనివలన నేడు ధనికవాదము తన చరమస్థానమును చేరి తన అంతిమఘడియల లెక్కించుకొనుచున్నదని స్పష్టముగా యేర్పడియున్నది. దాని వినాశ లక్షణములు స్పష్టముగా గోచరించుచున్నవి. నేడు ప్రపంచమంతట నున్న రాష్ట్రముల యందుట ఆర్థికసంకటముయొక్క జటిలప్రశ్న వున్నది.

యంత్రవాదము ప్రపంచములోని సంపత్తినంతను కేంద్రీకరించి నేటికి తొంబది యెనిమిది వంతుల మనుష్యుల నగ్నులుగను క్షుధార్తులుగను చేసి వారికి పిడికెడన్నముగాని చినిగిన గుడ్డపేలికలుగాని దొరకుట దుర్లభమగునట్లు చేసినది. ధనికులద్వారా చేయబడిన అనుచిత భౌతిక విజ్ఞాన ప్రయోగముల వలన వేయిమంది చేయగల పనిని కొన్ని లోహపు ముక్కలద్వారా కొలదికాలములోనే చేయించుచున్నందున ప్రపంచమున అన్ని రాష్ట్రములలోను నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగి జటిలమై పోవుచున్నది. ధనిక వర్గము తమ కార్ఖానాలలో వస్తువుల నతి చౌకగా తయారుచేయ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అందువలన పాటకపు జనుల దీనతయు నిరుద్యోగము దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నవి. రెండవవైపు అంతరరాష్ట్రీయ మార్కెటులలో మార్కెటులపై తమతమ అధికారములను స్థాపింప ధనిక వర్గములలో పరస్పర సంఘర్షణ మేర్పడుచున్నది. ఒకరిపై నొకరు కృద్ధులగుచున్నారు. ఇంతేగాకుండా చిన్నచిన్న రాష్ట్రములను, బలహీన రాష్ట్రములను తమకు దాసులుగా జేసుకొని వాని మార్కెటులందు తమ అధికారమును స్థాపించి వారి ధన ప్రవాహముల శోషింపజేయుచున్నారు. దీనిని ధనికవాదులు సభ్యత అను పేరున వ్యవహరించుచు ఇతర రాష్ట్రముల పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నారు. తమ జేబులు నింపుకొనుటకుగా మారణ యంత్రముల నిర్మించు కర్మాగారములు నిర్మించుచున్నారు. దీనివలన సర్వవినాశకరమగు భయంకర అపాయమును సమీపింపబోవుచున్నాము. మహాయుద్ధము జరుగును. అందువలన ధనిక వర్గపు వ్యాపారము వృద్ధియగును. వారి ధనాగారములు నిండును. వారికి నూతనమైన అర్ధసభ్యములగు కొన్ని రాష్ట్రములు వాటినుండి అర్థశోషణచేయుటకు దొరకగలవు. ఈవిధముగా దేశపక్షమున చూచినను లాభమునకు లాభమే గలుగుచుండును. సంకుచితమయిన దేశభక్తియను నెపముచే ధనికవర్గముల స్వార్థముల కొరకు వేలకొలది సాధారణ సైనికులు యుద్ధరంగమున మడియుచున్నారు. చాలమంది కుతగాత్రులగుచున్నారు. అమాయకులగు నగరవాసులు బాంబులు విషవాయువులు మొదలగు వాని కెరయగుచున్నారు. వారి సర్వస్వము లూటీచేయబడుచున్నది. అసంఖ్య తల్లులు పుత్రహీనులుగను అసంఖ్య సోదరీమణులు విధవలుగను అగుచున్నారు. వీటివలన ధనికవర్గమునకే మాత్రమును హాని కలుగుట లేదు. అయితే గనులు, కార్ఖానాలు, నగరములు మొదలగువాని ధ్వంసమువలన యేకొలది నష్టము వారికే కలిగినను వారికే కలుగు లాభమే ఎక్కువగనున్నది. అందువలన భావి మహాయుద్ధమునకై ధనికవర్గమువారు శీఘ్రముగా ముందున కరుగుచున్నారు. దానియందు సఫలత గాంచుటకై యెక్కువ పరిమాణములో వాయుయానములు, మరఫిరంగులు, తుపాకులు, విషవాయువులు, వినాశక కిరణములు మొదలగువానిని తయారుచేయుట యందు మగ్నులైయున్నారు. కాని ఒకవైపు సర్వసాధారణుల ధనమును దోచుకొనుటకు ధనికవర్గమువారు యిట్టి ప్రయత్నముల జేయుచు ఇంకొకవైపు తమ కళంకిత క్రూరకార్యముల కప్పిపుచ్చుటకై రాష్ట్రసంఘము (లీగుఆఫ్ నేషన్) అను సంఘమును యేర్పాటుచేసి ప్రపంచమున ఉదారచరితు లనిపించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండు వీరి కుత్సిత ప్రయత్నములు చూడ చాల నాశ్చర్యమును గలిగించుచున్నది. ఇంతేగాకుండా ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సులోని ధనికవాదులు తమ సామ్రాజ్యాంతర్గతములైన మొరాకో, అల్జీరియా, సిరియా, హిందూదేశముల ను ఒకవైపు బానిసరాష్ట్రములుగ నొనరించి వానిసర్వస్వమును అపహరించుచు ఇంకొకవైపు ప్రపంచము నెదుట వానిని సభ్యదేశములుగ చేయుచున్నట్లు ఊపిరిసలుప సందులేకుండా ప్రకటనల చేయుచు నిరంతరము అబద్ధపు ప్రచారములను ఖండ ఖండాంతరములందు వ్యాపింపజేయుచున్నారు. ఆరాష్ట్రముల సదా బానిసత్వమున నుంచి తమ అధికారమున నుంచుకొనుటకై భేదనీతి నుపయోగించి దేశవాసులలో సాంప్రదాయికతాభావముల చొప్పించి వారు ఒకరితోనొకరు పోరాడుకొనునట్లు చేసి వారిరాష్ట్రీయ భావములను నశింపజేయుచున్నారు. కాని యిప్పుడు ఈ ధనికవర్గమువారి కూటనీతిభాండము ముక్కచెక్కలై పోయినది. అందువలన తమ ధనికవాదమును సంరక్షించుకొనుటకై ఫాసిస్టువాదము నాజీవాదము మున్నగు పలేక వాదములు ఉత్పత్తి నించుచున్నవి. కాని వీనివలన పాటకపు జన (కార్మికులు రైతులు) ఉద్యమము తగ్గునట్లు కనబడలేదు. ఇంగ్లండు, అమెరికా, ఫ్రాంసు ఈదేశములందు ప్రత్యక్షముగగాని అప్రత్యక్షముగగాని కార్మికోద్యమము దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఇంతేయు యనగేల సంపూర్ణప్రపంచమునందు పాటకజనాందోళనము పేరునాటుకొనియున్నది. దమననీతి (దండోపాయము) వలన జనసాధారణజాగృతి కార్మికోద్యమము అణచబడజాలవు. ధనికవాద గర్భమునుండి లేక ధనికవర్గమువారి అనీతికరకార్యములవలన ఎటుల సామ్యవాదము ఉత్పన్నమైనదో అటులనే ధనికవర్గమువారి దమననీతి అత్యాచారములవలన చిగురులు పువ్వులు ఫలములతో సామ్యవాదవృక్షము దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

దీనివలన దమననీతిచే సామ్యవాదము వృద్ధినొందుచునే వుండునని స్పష్టమగుచున్నది. దమననీతివలన సామ్యవాదము, సాధారణప్రజల జాగృతి మొదలగువాని భావనలను అణచగలమని తలచువారు భ్రమలో పడియున్నారు. వారు మూర్ఖుల ప్రపంచములోని ప్రజలుగ తలపబడవలెను. ప్రపంచమంతట నూతన ప్రబల విచారప్రవాహధార పారుచున్నది. దానిని యెవరు అడ్డగించినను అది నిలువదు. సామ్యవాదమైతే తన అంతిమధ్యేయము దరిని చేరి తీరును. ఆర్థికసామ్యతను స్థాపించి ప్రపంచమునంతను స్వర్గసోదరతుల్యముగ జేయును. అప్పుడు ధనికవాదములు గాని, సామ్రాజ్యవాదముగాని లేక తదను గుణములైన యే యితరవాదములుగాని నామోనిశాని యుండవు. సమస్త ప్రజలును సుఖమును శాంతిని ఆర్థికయుక్తమైన స్వాతంత్ర్యమును సమానతను, సర్వబంధుత్వమును పొంది శుభకరమును సుందరమును నగు జీవితమును గడుపగలరు. ప్రపంచమున ఇటి హాసి ప్రసిద్ధము గలుగుచుండు పరివర్తన గలుగుచున్నది. ఇది లోకపావనము జేయు మానవ విచారప్రవాహధార. దీనినుండి ధనికవాదులు, సామ్రాజ్యవాదులు శిక్షణపొందుట అవసరము. మరియు దానిని ఆదరించి దానికి అనుకూలముగా వారు తమ్ముల పరివర్తన చేసుకొనవలయును. అట్లు ప్రయత్నములు చేసుకొననిచో ధనికవర్గము వారికి క్షేమకరముగాదు.

శుద్ధి సంస్కారము.

నైజాం రాష్ట్రమున వున్న ఖమ్మమెట్టు తాలూకాలో గోకినేపల్లి గ్రామమున 60 కుటుంబ క్రైస్తవులు ఈ గాదిలోజాన హిందూ మతమునవలం బించిరి.

పరిపాలనాసౌష్ఠవము హెచ్చినను ప్రజలకు లాభము తగ్గెను.

సహకారోద్యమము ప్రభుత్వమువారి పోకడ.

మదరాష్ట్రమునందును, ఇతర ప్రాంతములందును కూడ సహకారోద్యమము మొదట సాంఘిక సేవాపరాయణులగు ప్రజలచే, ప్రజోద్యమముగా ప్రారంభింపబడెను. కాని ఇప్పుడది, ఒక ప్రభుత్వ పరిపాలనాశాఖగా మారిపోయినది. ప్రజాసేవాభిలాషతో ఈయుద్యమము ప్రారంభించిన ప్రజాసేవకులిప్పుడు, పార్టీవ్యక్తులుగను, అధికారులచేత కేవలము "పిటీషనరులు"గను పరిగణింపబడుచున్నారు.

ఈయుద్యమము రైతువారీప్రాంతములందున్న రోజులలో 1904 నుండి 1917 వి. ప. ఆర్. రామచంద్రరావు, ఎస్. పి. రాజగోపాలాచారి, వి. ప. స్వామికన్ను పిళ్ళె మొదలగు భారతీయ శాఖాధికారులుండిరి. ఈయుద్యమమునకు జవసత్వము లంటలేదు, యూరపియనులచేతబడిన పిమ్మట నిప్పుడు 20 సంవత్సరములుగా హోమింగ్స్, హుడ్జు, ప్లాంకెట్, ఆస్టిన్ మొదలగు ఆంగ్లేయ రిజిస్ట్రారు శాఖాధిపత్యము వహించుచుండిరి. ఈ మార్పువలన పరిపాలనా సౌష్ఠవము హెచ్చినను, ప్రజలకు కలుగవలసిన ప్రయోజనము చాలతగ్గెను. భారతీయులైన అధికారులవలె, విదేశీయాధికారులు ప్రజల అవసరముల సరిగా తెలిసికొనజాలరు. ఉభయులకును అంతటి అన్యోన్యభావముగాని, ఆదరభావముగాని కలుగుట దుస్సాధ్యము. అధికారేతరులగు సహకారోద్యమాభిమానులకును, విదేశీయ శాఖాధికారులకును అంత పరిచయము, అభిమానముకూడ దుర్లభము. ఆంగ్లేయ రిజిస్ట్రారు, భారతీయ ప్రజాసేవకులను తనతో సరిసమానులని అంగీకరించి ఆదరింపజాలరు, వారిని అనుసరించియే వారి తాఖీదాలను వ్యవహరించుచుందురు. అందుకొక్క విశేషముకూడ గలదు. ఉద్యోగాధికారము తగ్గినకొలదిని, గర్వము, అధికారాహంభావము, ప్రజాసామాన్యమునెడల న్యూనభావము అధికమగుచుండును. ప్రజాభివృద్ధి కొరకుద్దేశింపబడిన సహకారోద్యమ మీవిధముగా జీవరహితములగు నిబంధనలతోడను, లాంఛనములతోడను, కేవల ధనార్జనాదర్శములతో పనిచేయు వ్యక్తులతోడను, నిండియుండు ప్రభుత్వ పరిపాలనాశాఖయొక్క స్థితికి క్షీణింపజేయబడెను. ఈశాఖవారే కొంతకాలము ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులను పదవుల సృష్టించిరి. బ్యాంకుల తణిఖీలకు ఫెడరేషనుల నేర్పరచిరి. కాని వానివలన గలుగులాభముకన్న నష్టమధికమగుటచే, ఆనరరీ రిజిస్ట్రారుపదవులు తొలగించిరి. ఫెడరేషనుల రద్దుచేసిరి. నేడు సెంట్రలు బ్యాంకులకుగూడ స్వేచ్ఛలు అక్కరల నియమించు విచిత్రదృశ్యమును భూమితణఖాబ్యాంకుల పరిపాలక వర్గమునకు ప్రభుత్వమువారే డైరెక్టరుల నామినేటు చేయు చర్యలను ప్రత్యక్షముగా చూచుచున్నాము. స్థానికస్వపరిపాలన సంస్థలలో, వాని శైశవావస్థయందు, సభ్యుల నామినేషను చేయుపద్ధతి యుండెడిది. కాని ఆసంస్థలు అభివృద్ధి పొందినకొలదిని కాలక్రమమున నాపద్ధతి తొలగింపబడెను. కాని సహకారభూమి తణఖా ప్రాథమిక బ్యాంకులసందర్భమున నీపద్ధతి తల్లక్రిందులొనర్చబడెను.

క్రొత్తగా బ్యాంకు స్థాపింపబడినప్పుడు, దాని దశప్రారంభము. కొంతమంది డైరక్టరులను ప్రభుత్వమువారు నియమించుటలో దానిలో కొంత అర్థముండెడిది. కాని వారు చేయుచున్న దదిగాదు. ఇదివరకే స్థాపింపబడి 6, 8 సంవత్సరములుగ పనిచేయుచున్న బ్యాంకులకుగూడ నామినేటెడు డైరక్టరుల నియమించుట జాతి కవమానప్రదమగు పని

కర్షకాభ్యుదయమునకు సహకారోద్యమము ఏమి చేయవలెను?

—(:)—

5-వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సహకార మహాసభ.

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

చేయుచున్నందులకు శిక్షగ నన్పించుచున్నది. ఇంతకంటె విపరీతచర్య మరియొకటి యుండదు.

సహకారోద్యమము: కర్షకాభ్యుదయము

సహకారోద్యమమునకును కర్షకాభ్యుదయమునకును అవినాభావ సంబంధము కలదు. ఈ సందర్భములో కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయించిన గ్రామోద్ధరణోద్యమమునుగూర్చి పరిశీలింపవలెను.

రాజకీయరంగములో ఇంతకాలమునుండియు జరుగుచుండిన ఆందోళన విదేశీయులదాస్యమునుండి భారతీయులను తప్పించుటకొరకై యుండెను. కాని, నిత్యకృత్యపరిపాలనలో ప్రజలకు కలుగుచున్న చిల్లరబాధకములను తొలగించుటకుగూడ ఆందోళన జరుగుచునేయుండును. లక్నో కాంగ్రెసులో చేసిన తీర్మానము చూడండి దేశములోని రైతుల నిర్వ్యాపారత్వము, దారిద్ర్యము, ఋణభారము వీనిని తొలగించుటకు పూనుకొనవలెను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుమహాసభ తనరాజకీయాందోళనయందు యీ విషయమును శ్రద్ధగా గమనించుటకు పంటపదార్థముల వెలలు మందగించుటకూడ ఒక కారణమైయున్నది. ఇట్టి ప్రజాదారిద్ర్యమును తొలగించుటకు శిస్తులను కట్టుబళ్లను తగ్గించవలెను. గ్రామాలలో పనిలేని జనులకు పనిచూపవలెను. బ్రిటిషువారు ఈ దేశైశ్వర్యమును పీల్చివేయుటకై సాగించుచున్న సామ్రాజ్యాహంకారతత్వము తొలగిపోవలెను.

కాబట్టి రైతుసంఘములు ముఖ్యముగా దేశమంతటను ఏర్పడి తమ బాధకములను తాముకోరెడి పరిహారములను ప్రతిక్రియలను నిరూపించవలెను. 1930 లోనో 1932 లోనో వెంకటగిరి జమీందారీ రైతులు సభ చేయదలచినప్పుడు 144 సెక్షను జారీచేయబడెను. కాని రైతులు ఆ ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించి సభచేసిరి. అప్పుడు వారందరును సంఘీభవించి సమావేశమగుటకు వారికి హక్కు స్వాతంత్ర్యమేర్పడెను. సంయుక్తపరగణాలలో యీమాత్రపు స్వాతంత్ర్యం స్వేచ్ఛ కూడ అచటి జమీందారీరైతులకు లేదు. వారు తమ కష్టనిష్ఠురములను పైకి చెప్పుకొనదలచిన కోలనిన వారు ఎక్కువగా హింసింపబడుదురు. రైతులపరిస్థితులు ఒక్కొక్క రాష్ట్రములో ఒక్కొక్కతీరుగా ఉన్నది. కనుక ఆయారాష్ట్ర పరిస్థితులననుసరించి అచటి రైతాంగము నుద్ధరించుటకు తగిన కార్యపద్ధతులను నిర్ణయించవలెను.

మద్రాసురాష్ట్రములో 1908 సం॥పు మద్రాసు ఎస్టేటులేండు ఆక్టు ననుసరించి రైతులకు జిరాయితీ హక్కులను ఉత్తర హిందూస్థానములోని రైతులకుకూడా లభింపజేయుచు చట్టములను అమలుపరుపవలెను. సేద్యముచేయు రైతులను భూములనుండి తొలగించు అధికారము జమీందారునకు ఉండరాదు.

రైతులకు జిరాయితీ హక్కుల నిచ్చేయెడల జమీందారీపద్ధతి అంతరింపజాలదనియు జిరాయితీ హక్కులతో సంతృప్తిపడునట్టి రైతుజనము జమీందారీపద్ధతిని నిర్మూలించుటకు పూనుకొనరనియు సామ్యవాదులు వాదించి జిరాయితీ హక్కులనెడి నల్లమందు మాత్రమిప్పుడు రైతులకు వేయరాదనుచున్నారు. కాని, ఎప్పుడో ఇంకొకయుగంలో స్వంతఆస్తి అనేది ఎవరికిని లేకుండ సామ్యవాదపద్ధతులు అమలులోనికి రాగలవనే ఆశతో గుటకలుమింగుచు ప్రస్తుతము రైతుల కష్టములను తొలగింపకుండుట అన్యాయము. కనుక వారికి జిరాయితీహక్కుల నొసంగుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్యము. రైతులకు స్థిరమైన హక్కులేనియెడల తన భూమియనెడి శ్రద్ధాశక్తి రైతునకు కలుగదు, భూమిని బాగా సేద్యంచేసి పండింపడు.

రైతుకుగల రెండవయిక్కట్టు ఋణభారము. ఇంతకాలము నుండియును రైతులకు హెచ్చువడ్డీలకు సాహుకారు అప్పుల నిచ్చుచుండెను. ఇట్టి ఋణభారము వడ్డీలో పెరిగి రైతును మొదలంట చెరచుచున్నది. అట్టి ఋణభారమునుండి రైతును తొలగించుటకు సహాయము చేయవలెనని కాంగ్రెసు సభ తీర్మానించెను. కాని ఈ సహాయమును ఏ విధంగా చేయవలెనో నిరూపించలేదు.

రైతుకు యివ్వబడిన అసలుకు రెట్టింపుగాబాకీ మొత్తము పెరిగినయెడల ఆరెట్టింపునకు పైబడిన బాకీని రద్దుచేయవలెనన్నారు. రూపాయికి అర్థరూపాయి వంతు బాకీ చెల్లించినయెడల బాకీ పరిష్కారము చేయవలెనన్నారు. హెచ్చువడ్డీ రేట్ల ప్రకారం అయినవడ్డీని తీసివేయవలెనన్నారు. ఆప్రకారంగా ఉభయులకు బాకీ పరిష్కారం చేసినప్పటికిని రైతు ఎక్కడనుండి రొక్కము తెచ్చి యివ్వగలడు? అట్టిబాకీ పరిష్కారములు జరిగినప్పుడు రైతుకు సదరుబాకీ తీర్మానం నిమిత్తం అతనిభూమిని పంటను హామీగా ఉంచుకొని రొక్కము సప్లయిచేయగల ట్రస్టీ బ్యాంకు ప్రతి గ్రామంలోను ఉండవలెను. ఇదిచాలా అత్యంతావశ్యకము.

సర్కారు శిస్తు రైతునకు హెచ్చుగానే యున్నది. 30 సం॥ల కొకమారు రీ సెటిల్మెంటు అనేపేరుతో నూటికి 18¾ వంతు చొప్పున శిస్తు హెచ్చించుచున్నారు. ఇదిగాక గ్రామాధికారులకును, జమీందారులకును పెద్దఅధికారులకును గ్రామమామూళ్లు సప్లయిలు చేయవలెను. ఈమామూళ్లతోనే రైతు క్రుంగి కృశిస్తున్నాడు. చాంపరాను జిల్లాలోని నీలిమందుతోటలలోని రయితులు రమారమి 64 రకముల మామూళ్లను చెల్లింపవలెనట. ఈ సంగతి మహాత్మాగాంధి చాంపరానులో విచారణచేసి తెలిసికొనెను. లాహోరులో ఇటీవల కొంతఅల్లరి జరిగియుండెను. అచటి రయితులు 12 రకముల మామూళ్లు చెల్లింపవలెనట. భూమిమీది ఫలసాయము రయితుకు గిట్టుబాటుగాలేదని చెప్పజాలముకాని యీమామూళ్లతో వాని ఫలసాయము హరించి పోవుచున్నది. ఇటీవల కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలయందు రీ సెటిల్మెంటువల్ల ధరలు మందగించి యీదినాలలోనే శిస్తులు హెచ్చింపబడెను. ప్రభుత్వాధికారులును ఉద్యోగస్థులును మామూళ్లను తీసికొనకుండుటయేగాక రయితులను కనికరముతో ఆదరణతో చూడవలెను. లేనిచో రైతు వృద్ధిలోనికి రాజాలడు.

భగవంతుడిచ్చిన సహజవస్తుజాలములను గూడ రైతు ఉపయోగించుకొనుటకు వీలులేకయున్నది. అడవులలో పెరిగెడిగడ్డిని పశువులు స్వేచ్ఛగా మేయుటకు వీలులేదు. సముద్రంలోని ఉప్పు తీసికొనుటకు రైతుబిడ్డలకు హక్కులేదు. చేపలు పట్టుటకు స్వేచ్ఛావకాశములేదు. అడవిలోకట్టెలు కొట్టుటకు మితిమీరిన వెల యియ్యవలెను.

ఇంతేకాదు. సర్కారుఖజానాకు రైతులవల్ల శిస్తులరూపమున విశేషద్రవ్యము చేరుచున్నదేగాని, బస్తీలలోని ప్రజలకు కలుగజేయబడే సౌకర్యములు గ్రామస్థులగు రైతులకు సర్కారువల్ల లభించుటలేనేలేదు. వారు సర్కారుకు చెల్లించెడి ద్రవ్యములో అత్యల్పాంశము మాత్రమే వారి మేలుకొరకు వెచ్చింపబడుచున్నది. వారికి రోడ్లు లేవు. ఆస్పత్రులులేవు, తంతితపాలాఫీసులు లేవు. పాఠశాలలు పుస్తకాగారములు లేవు. వారికి బ్యాంకులు, భీమాలులేవు.

అదియునుగాక, పాశ్చాత్యదేశాలలోని ఫ్యాక్టరీలవలన గ్రామాలలోని చేతిపనులు నశించినవి. భారతదేశములో హిందువులేర్పరచిన వర్ణవ్యవస్థ ననుసరించి యొకరికులవృత్తి వారికి నిర్ణయింపబడెను. ప్రతివానికిని పనిపాటులు కల్పింపబడెను. కనుక నిర్వ్యాపారత్వమనేదియుండజాలదు. అందువల్ల ప్రతివానికిని చేతిపనులు చేజారి వ్యవసాయమే శరణ్యమయ్యెను. అందువల్లనే భూమిని నమ్ముకొని జీవించేవారి సంఖ్య మితిమీరినది.

ఇట్టి గ్రామవాసులకు ఇట్టి దుర్భర దరిద్రదశలో స్వరాజ్యమంటే అర్థంకాదు. సత్యాగ్రహము చేయుటకు మనస్థైర్యములేదు. అందువల్లనే కాంగ్రెసుమహాసభ నేడు వారి ఆర్థికాభ్యుదయమునకై పూనుకొన్నది.

"తెలుగు లా" బుక్కులు.

ఎస్టేటులేండుఆక్టు (యినాములఆక్టుచేర్చి)	1-4-0
ఋణ పరిష్కారచట్టము 1-1-37 నుండి అమలు	0-5-0
మోటారుబండ్ల చట్టము	0-6-0
గ్రామకోర్టులచట్టము (సివిల్ క్రిమినల్)	0-8-0
రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు	0-12-0
లిమిటేషన్ ఆక్టు (వ్యవహారముల కాలదోషము)	0-6-0
హిందూలా సారాంశము (1929 సవరణలు చేర్చి)	0-8-0
ఆస్తి ట్రాన్స్ఫర్ చట్టము	0-8-0
ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు	1-0-0
సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు (1936 సం॥ సవరణలతో 600 పేజీలు)	3-8-0

తెలుగు లా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1, 15 తేదీలందు బుక్కులుగా వెలువడును. అన్ని హైకోర్టుల ప్రివికౌన్సిలు తీర్పులు క్రొత్త ఆక్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచుండును. సంవత్సర చందా 3—0—0

మేనేజరు

తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

“రాజ్యం”

పండిత మల్లెల వెంకటేశ్వర్లుగారు

వసంత నిర్మల మందమారుతం వీస్తూంది. వనములు, ఉపవనములు తమ సమస్త సౌరభము విరజిల్లుతూన్నవి. మలయసమీరము హృదయమున ఆహ్లాదకరముగ సంచారము చేస్తూంది. ఉషఃకాల అభూతపూర్వసౌందర్యము చాల మనోహర చిత్తాకర్షణీయముగా వుంది. వృక్షముల యందు అచ్చటచ్చట విహంగములు కిలకిలములు చేస్తున్నై. రాజ్యం ఉద్యానవనంలో పుష్పధరిత్రిపై అలరారుతూన్న సంపెంగ వృక్షముల చెరువన వాసము ధరించి ఏదియో ఆలోచిస్తూ కూర్చొంది. సంపెంగ పుష్పములు ఆమె కెంతయో [illegible] చున్నై. కొన్ని పుష్పములు [illegible]. కొన్ని శిరమున దురుముకొంటున్నది. ఇంకను మరికొన్ని భూమిమీద విరజల్లుతూంది. ఆమె మాదక సౌరభమందు తనమనమదపూర్ణముగా తేలుతూంది. ఆమె ఆసమయమున చంచలహృదయిని యైనప్పటికినీ ఆమెయందు గంభీర పవిత్రత్వములు కూడా నిమిడివున్నై.

యీసమయమున ప్రాతఃకాల వాయుసేవన కొరకు కొంతమంది యువకులు బయలుదేరేరు. వారి వెనుకభాగమున ఒక సుందరమైన యువకుడు మెల్లిమెల్లిగా నడుస్తూవస్తూ వున్నాడు. సుమారు అతనికి ఇరువదిరెండు యేండ్లువుంటై. అతని శరీరం నిగనిగలాడుతూ అత్యంత రమణీకమై మృదువుగా వుంది. అతని దృష్టి రాజ్యంమీద పడింది. త్వరితముగా వుద్యానవన సమీపమున యేదో నటనగా కాలికి ధరించిన బూట్లను విప్పి తిరిగి బిగించుకోవారంభించాడు. రాజ్యం కూడా యువకుని వైపు చూస్తూంది. యువకుడు శిరస్సు పైకెత్తగానే రాజ్యం తనశిరముక్రిందకు వొంచుకొంది. యువకుడు విమోహితుడైపోయాడు. మంత్రముగ్ధునివలె సమస్తచైతన్యము గోల్పోయి యెక్కడివాడక్కడ నిలబడిపోయాడు. రాజ్యం ఉత్తేజితురాలైంది. ఆమె ధైర్యం ధరించి అటనుండి మెరుపుతీగవలె దృక్పథములనుండి అదృశ్యమైంది.

రామం ప్రాణహీనునివలె మరలిపోయాడు. రాజ్యం చంచలహృదయినియై తన యింటికి చేరుకొంది. ఇద్దరిహృదయాల మనోభావాలకు అంతులేదు. రాజ్యం ఆలోచిస్తూంది:— ఆహా! ఆయువకుడు ఎంత సుందరాకారుడు! నేను అటనుండి యేల తిరిగివచ్చితి? అచ్చటనే కొంచెంసేపు యేల ఆగకపోతిని? అతను యేమి ఆలోచించి వుండవచ్చు? పోనీ! ఆసంగతి యెందుకు? ప్రాతఃకాలమున ఉద్యానవనమున కేల పోతిని? నా సర్వస్వమును చేతులార పోగొట్టుకొంటినే? ఆకర్షణాప్రభావం యెంతవిచిత్రమైనది! ప్రేమకటాక్షపు యొక్క మాయ ఇలాగే జరుగుతూవుంటుంది. ఇద్దరిహృదయాలలోను ఆవేదనాభావాలు ఎక్కువైనవి. ఒండొరులకు అభూతపూర్వమైన మిలాకత్ కోరికా తొందర పెడుతూంది. “నీవుతొందరపడక” అని హృదయమునకు ధైర్యంచెప్పింది రాజ్యం.

రామం తన చేతనాశక్తినంతయు గోల్పోయి ప్రేమమయస్వప్నలోకంలో విహరిస్తున్నాడు.

సౌందర్యంలో ఒక విధమగు బలత్కారమైన ఆకర్షణవుంటుందన్నారు పెద్దలు. ఆసౌందర్యం వల్లనే ప్రేమ ఉత్పన్నమౌతుంది. అప్రేమాతిరేకమగు సౌందర్యముయొక్క ఆకర్షణవల్ల వొకానొకప్పుడు రూపవతియగు వారిమనికి పురుషుడు దాసుడు కావచ్చు. ఆమెయందు మోహితుడగుటయూ తటస్థించుచుంటుంది. యేసమయమందైనా సరే! ఆసౌందర్యవతిని తనకన్నులయందు దాచుకోదలస్తాడు. ఆమెయే గుణవతి కాని [illegible] ప్రేమకుడుగుతాడు! పురుషుడు దాసానుదాసుడై పదములొత్త ప్రారంభించుతాడు. చిత్రపత్రికవలె ఆమెయొక్క ప్రేమసౌందర్యములతోనే తనజీవితం సార్థకమౌతుందని భావించి తనకు తాను స్వర్గపదవి పొందినట్లు తలచి మనస్సును సంతృప్తిచేసుకోదలుస్తాడు.

ప్రేమయందు నిమగ్నులైన కవులు అనంతమయ అమృతరూపంగా అనేక తాత్కాలిక నిదర్శనలిచ్చి ప్రేమయొక్క సత్యం, సానివ్యాపకం, యింకా గాంభీర్యం మొదలైనవాటి మహిమను అనేకవిధాలుగా కొనియాడేరు. స్తుతించారుకూడాను! ఇంకా దిశలన్నియు మారుమ్రోతలుమ్రోగించారు. ప్రేమాంబుధియొక్క అవతలి దరి యీశ్వరుడుకూడా కనుగొనజాలకపోయినాడు. యెందువలనంటే “ప్రేమ ఏవయీశ్వరః” అన్నారు కాదుటండీ పూర్వం మహాపురుషులు! మనంకూడ ప్రేమ అసాధారణమైన సముద్రమనే తలచాలి.

అంతేకాని దాన్ని ఒక మురికికాలువ దాటినట్లు దాటగలమా? దాటజాలము. యీశ్వరుడే ప్రేమాంబుధి దాటజాలకపోయినప్పుడు సామాన్య మానవాకృతిధరించిన మనము యెట్లుదాటగలమో కొంచెం బుద్ధిపరిగాయించి చూడండి! కాని యీ ఇరువదోశతాబ్ది కలియుగ [illegible] “యీశ్వరుడు పొట్టి నమ్ము పెద్దమ్మ. అందుకనే దానిమహిమ తెలుసుకోలేక అపారావారాన్ని దాటజాలక పోయాడు. చూడండి. దానిజాతు నిమేషకాలంలో తెలుసుకోస్తాం. అప్రేమాంబుధి కూడా అరంటలో చూశేస్తాం కూడాను అని అంటాను. అది పొట్టి పిచ్చపొరపాటు. మతిచెప్పి మనస్సు దగ్గరలేక అనుకోటమేగాని మరేంకాదు. మనమంతా ప్రతిజ్ఞను పెడుగులాడేవారమేగాని క్రియామాత్రం శూన్యదశలో అగపడుతూంటుంది.

కవీశ్వరులు, ఋషీశ్వరులు మొదలగు మహామహాలచే నిర్మింపబడిన అప్రేమ పాశం కాలపాశం కంటె కూడా వెయ్యిరెట్లు బలిష్టంగావుంటుంది. యెన్నిజన్మాలు తాపుమారైనా సరే! అప్రేమ పాశం మాత్రం తెగుట చాలాదుర్లభం. కాని యింకోసంగతుంది. “సంకేతం అనే ఒక మన్మథ, తృణప్రాయమైన కీటకం దాన్ని అమాంతంగా కప్పబాటు కాలంలో కొరికివేస్తుంది.” అని అనుభవంప్రక్కన బోధచేసి చెపుతూవుంటుంది.

విశ్వాసపత్రకమనే రచనాత్మకకౌసల్యం విద్యుచ్ఛక్తివేగమున తిరిగి తిరిగి తుదకు అదియే మానవులచేత ప్రేమగా నిర్మింపబడుతుంది. అప్పుడు ఆ ప్రేమయొక్క నిట్టూర్పు వేడిమిచే పక్వమౌతుంది. తరువాత పరిపక్వంగాకూడ మారుతుంది. దానియందు ప్రాణాలయొక్క మధ్యంనింపి దాని ప్రాణాన్ని చేతనాశక్తిగానూ ఆచేతనాశక్తిని అమరత్వముగానున్నా చేస్తాను. ఇదంతా మనం జ్ఞానమయంగా తలచాలిగాని చేతే [illegible]లో దిగరాదు. [illegible] ప్రేమ అనేది విచిత్రమయమగు ఒకవస్తువు. అప్రేమ అద్భుతమైన గని. ప్రేమాంధుడైన మానవునకు అన్నియూ సమానముగానే వుంటై. యితను విరోధి, అతను స్నేహితుడు అనే భేదభావముండదు. సమస్త యీశ్వరమయంగా తలుస్తాడు. దీని చిత్రమహిమ ప్రేమచే పీడితులైన జీవులకు సంపూర్ణంగా తెలుస్తుంది.

అది సంధ్యాసమయం. ప్రాతఃకాల బాలభానుని కిరణములు పశ్చిమజలధిసాగరమందు తిరోహితమగుచుండె. సంధ్య అంధకారమయమగు ముసుగు ధరించి కళాధరుని రాకకు నిరీక్షించుచూంది. యీసమయంలో రాజ్యం యింటిముందుకి ఒక కారువచ్చి ఆగింది. రాజ్యం కిటికీవద్ద ఆరాముకుర్చీలో కూర్చొని సంధ్యాకాలమనోహర దృశ్యాలను విలోకిస్తూంది. అకస్మాత్తుగా ఆమె తీక్షణమైన దృష్టి ఆయువకుని మీదపడింది. రామం తనకారు [illegible] “మీ యజమాని ఇంటియందున్నారా” అని అడుగుతున్న నౌకరిని అడిగాడు. “ఎటులో వెళ్లిరి.”ని వినయముగా ప్రత్యుత్తరం యిచ్చాడు.

“ఎప్పుడు తిరిగి వస్తారు?”

“అరగంటలో రావచ్చు.”

“ప్రొద్దుగుంకుటకు యింకెంత సైమువుంది?”

“బాబూ! నాకేం తెలుస్తుంది!”

ఇంతలో రాజ్యం “సైము ఎక్కువలేదు అండీ, మానాయనగారు వచ్చు సమయమైంది” అని తన సోదరునిచే జవాబు పంపింది.

ఆదినమున వారిద్దరికు కొద్దిసంభాషణ మాత్రమే జరిగింది. ప్రణయకోమల బీజములు వారిహృదయాలలో నాటుకొని మొలకలెత్తనారంభించినై. రామం ఆమెరూపలావణ్యాదులయందు విస్మితుడైపోయాడు. అతను రాజ్యంయొక్క ఉత్సంగమందు తలవాలుస్తూ “రాజ్యం! నీవు నన్ను సంపూర్ణముగా ప్రేమించితివా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“యెందుకు ప్రేమించలేను?”

“యెందువలన ప్రేమించితివి?”

“చెప్పజాలను”

“కారణము?”

“హృదయము నడుగుము?”

దినములు మాత్రము గడచుటకు ఆలస్యముందునా! దినములేగాదు, వారములేగాదు, యీప్రకారము కొన్ని సంవత్సరములు గడచిపోయినై. రాజ్యంయొక్క హృదయంలో ఆ ఆరాధ్యదేవుని ప్రతిమ మళ్ళ, స్నేహాదులు మూర్తీభవించి వున్నై. రామంకూడా ఆమె కరములందు తన ఆత్మను [illegible] సమర్పించి వేశాడు. రాజ్యం [illegible] ఆడింది.

“[illegible]

నీవు యింతవరకు [illegible]

“ఇం[illegible] చూచితివా! వ్యర్థముగా [illegible]?”

ఆ[illegible] శ్రీ[illegible] మం[illegible] పాయి [illegible] వమాడుతూ ఆనందము [illegible] శ్రీపురుషులంద[illegible] బంధుమిత్రాదులతో నిండి[illegible]. రామం ఆనంద [illegible] వారంభించాడు. [illegible] ఎన్నో [illegible], ముచ్చట, అయిన [illegible] సంతోషించారు.

[illegible] భర్తలు భార్యలను అమ్ముకొనే [illegible] యింతవరకు తెలిసియున్నది. [illegible] యీమధ్యే [illegible] పాటించ [illegible] తమ భర్తలు అమ్ముకొను [illegible] మన్నది. అందమైన యువకుని [illegible] అన్నది. అప్పుడు భర్త [illegible] వుండవలయును.

National Indian Life Insurance Co. Ltd

Managing Agents:—
MARTIN & CO..

12, Mission Row,
CLACUTTA.

ERSULT OF 1935 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.

On all wth Profit Policies in full force on 31st December, 1934

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000
YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH
Secretary.

(Madras Branch Including Niatve States
334, Thambuchetty St. MADRAS.

కెమాల్ పాషా.

—వేమూరు లక్ష్మయ్యగారు.

ముస్తఫా కెమాలుపాషా ఆధునిక టర్కీ ప్రజారాజ్య నిర్మాత. ప్రపంచ యుద్ధానంతరం పుట్టి పెరిగిన నియంతలలో ఒకడు. కాని హిట్లరు ముస్సోలినీలతో సామ్యం అంతగా లేదు. భావాల్లోను, ఆదర్శాల్లోను, [illegible], దూరాలోచనలతో పోల్చవచ్చును. ఘనమైన జాతీయ వాది. క్రమశిక్షణ పొందిన సైనిక యోధుడు. ఫ్రెంచి, తురుష్కములలో మంచి కవి(?). ముఖంలో అట్టి కాఠిన్యం ఉట్టిపడుతూవుంటుంది.

విద్యార్థిదశలోనే పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచాడు. అన్ని పరీక్షలందు మొదటివాడుగా ఉత్తీర్ణుడైనాడు. కళాశాల్లో ఉండేటప్పుడే సుల్తాన్ హమీదుయొక్క క్రోధాన్నికి గురియైనాడు. సుల్తాన్ యొక్క నిరంకుశ పరిపాలనను కూలద్రోయడానికి కంకణం కట్టుకొన్న యౌవన తురుష్క రాజకీయ కక్షిలో సభ్యుడైనాడు; నాయకుడైనాడు కూడాను. విప్లవం లేవదీసి ప్రజారాజ్యం స్థాపించాలని సంకల్పించారు. విప్లవ భావాలను పుస్తకాల్లోను(?) విరివిగా వ్యాపింపజేసారు. ప్రజా సామాన్యానికి రాజకీయజ్ఞానం కలిగించేనిమిత్తం దేశమంతటా స్వాతంత్ర్యసంఘాలు స్థాపించడానికి ఉద్యుక్తుడైనాడు. ప్రభుత్వం అడ్డుతగిలింది. యువకుడని దయదలచి డెమాస్కసు పట్టణానికి ప్రవాసం పంపింది.

కెమాలు దృఢకాయుడుగాడు. ఆరోగ్యం కూడా అట్టే మంచిదిగాదు. కాని మాతృదేశ విముక్తికై కష్టా లనుభవించడం అంటే సరదా. ప్రవాసానికి పంపేటప్పుడు సుల్తాన్ తనకు చెప్పిన బుద్ధిమాటలు తలచుకొని నవ్వుకొనేవాడు. ఉద్రేక పూరితుడై తల వూపేవాడు. డెమాస్కసు వీధుల్లో సంచరిస్తూవుంటే, ఆలోచనా నిమగ్నుడైన కెమాలు ఆంగికాభినయాన్ని చూచి ఆతన్ని పిచ్చివాడనుకొనేవారు. వీదలంటే కెమాలుకు [illegible] వస్తుంది. మాతృదేశం [illegible] వుందని భావించేవాడు. [illegible] స్వయంగా చూడడానికి, డెమాస్కసు [illegible] ఆయనకు చక్కని అవకాశం లభించింది. యువకులను ప్రోగుచేశాడు. వతనే రహస్యపు సంఘాన్ని లేవదీసి పని మొదలు పెట్టారు. ముస్తఫా అంటే యువకులందరు ప్రాణాలర్పిస్తారు. సైన్యంలోకూడా పలుకుబడి గడించాడు. జనసామాన్యంయొక్క ప్రేమకు, భక్తివిశ్వాసాలకు పాత్రుడైనాడు. ఎడ తెరిపి లేకుండా పనిచేస్తున్నాడు. వేళకు నిద్రగాని, ఆహారంగాని లేదు. ఆరోగ్యాన్నికూడా చూచుకోవడంలేదు. విశ్వాస పాత్రులగు యువకులను చేర్చి సైనిక శిక్షణ యివ్వడం మొదలు పెట్టాడు. తన అనుచరులకు సైనిక దుస్తులు తొడిగించాడు. బహుకాలం పోతూవున్నది రహస్యం. కనిపెట్టింది ప్రభుత్వం. జన్మస్థానమైన సలోనికాకు పారిపోయినాడు. రహస్యంగా పని సాగిస్తూన్నాడు. పోలీసు నిఘాకు గురియైనాడు. అపాయకరమని దౌర్జన్యం తలంచి, చెరసాల్లో బిగించింది. కాని త్వరలోనే వదలిపెట్టి [illegible] ప్రవాసం పంపించింది.

ఆధునిక ప్రపంచంతోటు టర్కీకూడా ముందుకు నడుస్తూన్నది. వివిధమైన రాజకీయ సంఘాలు స్థాపింపబడి, దేశంలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ [illegible] ప్రజాప్రతినిధి సభద్వారా పరిపాలన జరుగవలెనని ఆందోళన చెలరేగింది. విప్లవవిచారాలు మిన్నుముట్టి యున్నాయి. వివిధ రాజకీయ కక్షులు ఏకమవుతున్నాయి; యౌవనయినారు. సుల్తాన్ హమీదు పాదవెత్తి పోయినాడు. రాజ్యం పోయిందన్నారు. అనుకుంటే గ్రేటుబ్రిటను గర్వశత్రువైన రష్యాతో సంధిచేసుకుంది. మంచి సమయమన్నారు విప్లవ నాయకులు. చెలరేగింది విప్లవం. ప్రవాసంలో వుంటే కెమాలు మేఘాలమీద వచ్చి ప్రజాసైన్యంలో చేరారు. మనోవాంఛ సిద్ధించిందనుకొన్నారు. హమీదు పదభ్రష్టుడైనాడు. కాని టర్కీ ప్రజారాజ్యం కాలేదు.

యౌవనాయకత్వంమీద విశ్వాసంగల ఎన్వరు పాషా రాజ్యాధికారాన్ని వహించాడు. ప్రజాపరిషత్తును ఆహ్వానించాడు. కాని అది సలహాసంఘం అన్నాడు. కెమాలు అడ్డుతగిలాడు. నిర్మొహమాటంగా వ్యాఖ్యానం చేశాడు. రాజ్యాధికారం ప్రజల హస్తగతం కావాలెనని పట్టుపట్టాడు కెమాలు. కాంక్షించింది వ్యక్తుల మారకం గాదు, విధానం. విప్లవం లేవదీసి పదభ్రష్టున్ని చేస్తానని బెదిరించాడు. కాని దేశం కెమాలును అనుసరించడానికి తలపెట్టలేదు. సామాన్యప్రజల్లో రాజకీయ ప్రబోధం చాల్లేదు. సమయంకనిపెట్టి ఎన్వరు కెమాలును దేశభ్రష్టుని చేశాడు.

బాల్కను యుద్ధం ప్రారంభం అయింది. టర్కీ శత్రుసైన్యములచేత పలుప్రక్కల ముట్టబడింది. యౌవన తురుష్క రాజకీయకక్షివారు రాజ్యభారాన్ని వహించారు. ఈసమయంలో దేశాన్ని కాపాడటానికి కెమాలుయొక్క రాజకీయవిజ్ఞానం శౌర్యసాహసాలు అవసరమని గుర్తించి సైన్యాధిపత్యం అప్పగించారు. ట్రిపోలి, డార్డెనల్సు, ఆడ్రియానోపిలు మొదలగు యుద్ధరంగాల్లో, కెమాలుయొక్క సైనికయెత్తులు, విజయపరంపరలు ప్రపంచదృష్టిని ఆకర్షించాయి. అమోఘమైన రాజకీయవేత్తయని మిలిటరీ జీనియసు అని ప్రఖ్యాతిగాంచాడు.

ప్రపంచయుద్ధం వచ్చిపడింది. తటస్థంగా వుండవలెనని కెమాలు సలహాయిచ్చాడు. ఎన్వరు వినలేదు. చాల నైచ్యంగా చూచాడుకూడాను. కెమాలు భరించలేక పోయినాడు. సైనికజీవితాన్ని చాలించానన్నాడు.

డార్డెనల్సుదగ్గర కొంపమునిగిపోతూన్నది. బ్రిటిషు సేనలు విజయదుందుభులు మ్రోగిస్తున్నాయి కాన్‌స్టాంటినోపిలును సమీపిస్తున్నాయి అంటూన్నారు. నగరంలో సంక్షోభం ప్రారంభం అయింది. ఎన్వరు గజగజ వణికాడు. టర్కీసామ్రాజ్య పతనం తప్పదనుకున్నాడు. భయసంభ్రమములతో నిండిపోయినాడు. కెమాలు సలహాను తృణీకరించినందుకు వగచాడు. కాని ఏమికర్తవ్యం. కెమాలును ఆశ్రయించాడు. సైన్యాధిపత్యం వహించడం తప్పదన్నాడు.

తన సైనిక ప్రజ్ఞాదిశేషాన్ని వెల్లడించేటానికి కెమాలుకు దివ్యమైన అవకాశం లభించింది. బ్రిటిషుసైన్యములు కాన్‌స్టాంటినోపిలుమీదికి తరుముకొని వస్తున్నాయి. వాటిధాటికి తాళలేక తురుష్కసైన్యములు వెనక్కు నడుస్తున్నాయి. సర్వసైన్యాధిపత్యం వహించిన మార్షలు లైమాన్ వాన్ సాండర్సుకు మతిపోయింది. దిక్కుతోచలేదు. టెలిఫోనులో కెమాలును పిలిచాడు. యీ విపత్తు సన్నివేశంలోనుండి బయటపడడానికి అనువైన మార్గం యేమైనావుందా అని ప్రశ్నించాడు. ఆ అన్నాడు. తనను సర్వసైన్యాధిపతిగా ఒప్పుకోదలచెనని నిర్మొహమాటంగా నన్నాడు. టెలిఫోన్ ఆగింది.

రాత్రియ్యేసరికి [illegible] వడింది. టెలిఫోను గంట అదుర్దాగా మ్రోగింది. సాండర్సు నీవే సర్వసైన్యాధిపతి అన్నాడు. కెమాలు బుద్ధి వికసించింది. హృదయం ఆనందంలో ఓలలాడింది. దేశాన్ని రక్షించగలననే ధీమసాన్ని పొందాడు. అనఫోర్టా యుద్ధంలో బ్రిటిషు సైన్యాలను చిందరవందర చేసాడు. తురుష్కప్రతాపాన్ని చవిచూపాడు. యెత్తుకు యెత్తువేసి శత్రువును వెండించాడు. అద్వితీయమైన యుద్ధకౌశలాన్ని ప్రకటించాడు. బ్రిటిషు సింహం వెనక్కు నెట్టబడింది. కాన్‌స్టాంటునోపిలుపై దాడీమానుకుంది. టర్కీ సామ్రాజ్యం కాపాడబడింది. కెమాలు కీర్తి నలుదిసల అల్లుకొని పోయింది. సేవియరు ఆఫ్ టర్కీ అని పూజింపబడ్డాడు.

ప్రజాబాహుళ్యానికి కెమాలుయందు గలిగిన ప్రేమ, భక్తి విశ్వాసాలను ఎన్వరు సహించలేక పోయినాడు. కెమాలును కీర్తించే పత్రికలను, గ్రంథాలను ప్రభుత్వం బహిష్కరించింది. కెమాలు ప్రాధాన్యాన్ని నిర్మూలించడానికిమార్గాలు అన్వేషిస్తున్నారు ఎన్వరు.

బ్రిటిషుసైన్యాలు డార్డెనల్సును పూర్తిగా వదలాయి. ఎన్వరుకు బ్రిటిషుభయం అంతరించింది. వెంటనే కెమాలును రష్యన్ ఫ్రంటు మార్పించారు. యిచ్చట వుండే జర్మను కమాండరుకు కెమాలుకు పొత్తుకుదరలేదు. కెమాలు ఆయనను సందేహించాడు. టర్కీమీద జర్మను యాజమాన్యాన్ని స్థిరంచేసుకోవడం ఆయన సంకల్పం అని కనిపెట్టాడు. సహించలేక పోయినాడు. ఒకప్రక్క పాలెస్తయిన్‌లో క్రైస్తవరాజ్యాన్ని స్థాపించి, టర్కీని మహమ్మదీయ రాజ్యాలనుండి వేరుచేయడానికి బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనలు పన్నాగాలు పన్నుతాయి. తన అభిప్రాయాలను నిర్భయంగా సుల్తానుకు యెరుకపరచాడు. నిర్దాక్షిణ్యంగా జర్మను దేశానికి ప్రవాసం పంపారు.

ఒక సంవత్సరకాలం జర్మనీదేశంలో దుర్భర హృదయంలో పిచ్చివానివలె సంచరించాడు. మాతృదేశ సందర్శభాగ్యానికి యెదురుచూస్తూ వుండేవాడు.

బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సైన్యములు, టర్కీ జర్మను సైన్యములను ఓడిస్తున్నాయి. ఎక్కడజూచిన అపజయమే. ఎన్వరు కెమాలును పిలిపించాడు. చేయి మించిపోయింది. బ్రిటిషువారు కాన్‌స్టాంటినోపిలును ఆక్రమించారు. ముఖ్యస్థానాలన్నింటిని హస్తగతం చేసుకున్నారు.

యౌవన రాజకీయ కక్షినాయకులందరు దేశభ్రష్టులయినారు. సంస్కర్తలయొక్క కోరికలన్నీ స్వప్నతుల్యములయినాయి. ప్రజానిధి సభ విచ్ఛేదమయింది. విద్రోహచింతగలవారు రాజ్యాధికారాన్ని వహించారు.

కెమాలు ఏవిధముచేతనైనా మాతృదేశాన్ని విదేశీయులబారినుండి తప్పించవలెనని దీక్షబూనాడు. దిట్టమైన కార్యక్రమం యేర్పరుచుకున్నాడు. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ రగుల్కొల్పాడు. తురుష్కజాతీయ శక్తులన్నింటినీ కేంద్రీకరింపజేసాడు. ఏకభావము, ఏకకార్యక్రమం యేర్పరచాడు. ఎర్జురంనందు ప్రథమ జాతీయవాదులను సమావేశపరచి, అందలి తీర్మానాలను రహస్యంగా వుంచాడు. దీనికే జాతీయసమాఖ్య అనే నామకరణం చేసాడు. దీనికి ముస్తఫా అధ్యక్షుడైనాడు. ఈకార్యమునందు రూయఫ్ బేను అను నావికాధిపతి చాలా సహాయంచేశాడు.

కెమాలు ఎర్జురం నుండి అంగోరాకు చేరుకున్నాడు. జాతీయోద్యమానికి దీన్ని ముఖ్యస్థానంగా చేసుకున్నాడు. కాన్‌స్టాంటినోపిలునుండి అంగోరాకు రైలు వున్నది. అక్కడి సంగతులు యెప్పటి కప్పుడు తెలుసుకోవచ్చును.

క్రమ క్రమంగా దేశమంతట మిత్రమండలిమీద సుల్తానుమీద ద్వేషభావం మితిమీరి పోతూన్నది. సైన్యంలోకూడ జాతీయభావాలు అలుముకొన్నాయి. కెమాలు ప్రయత్నాలకు సానుభూతి చూపిస్తున్నారు. ఆయన నాయకత్వాన్ని కాంక్షిస్తున్నారు.

ప్రధాన మంత్రి ఫరీదు పాషా రాజీనామా యిచ్చాడు. సుల్తాను ప్రజాప్రతినిధి సభను సమావేశ పరచడానికి సంకల్పించాడు. ఎన్నికల్లో జాతీయవాదులు అధిక సంఖ్యాకులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వీరందరు రూయఫ్ బే నాయకత్వమున అంగోరాలో సమావేశమై కెమాలుచే తయారు చేయబడిన జాతీయ సమఖ్యను ఆమోదించారు. తురుష్క రాజ్యాంగాన్ని తురుష్కులే నిర్మించవలెనని సిద్ధాంతం చేశారు.

తురుష్క పార్లమెంటు అంగోరాలో సమావేశమై తీర్మానాలు చేస్తూవచ్చింది. మిత్రమండలికి ఇదిచాలా అసహ్యంగా తోచింది. కాన్‌స్టాంటినోపిలులో సమావేశం కావలసిందని జాని అధికారాన్ని అంగీకరిస్తామని మిత్రమండలి ప్రకటించింది. జాతీయసభ అంగోరానుండి 1920 జనవరిలో కాన్‌స్టాంటునోపిలులో సమావేశమైంది.

మిగతాది 16 వ పేజీలో చూడుడు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మించిన రాజకీయప్రచార మింకొకటిలేదు

హరిజన గాంధి సేవాసంఘమునందు గాంధీమహాత్ముడు గావించిన ఉపన్యాసమందు సత్యము, అహింస, రాట్నము, నిర్మాణ కార్యవిధానము గురించి యిట్లు ఉపన్యసించిరి.

సంఘ కార్యక్రమము.

మన సంఘము నిర్వర్తించవలసినది నిర్మాణ కార్యక్రమము. ఈ నిర్మాణకార్యక్రమములోనే మనముకోరెడి స్వరాజ్యము లీనమైయున్నది. శాసనసభలకు పోవుటవల్ల మన అహింసా సత్యముకించిత్తయినను విడనాడ నక్కరలేదు. శాసనసభలలోకూడ మనము సాగించవలసినది నిర్మాణ కార్యక్రమమే.

రాట్నములను త్రిప్పుకొనుచు కాలక్షేపము చేయువారందరును సందియములను వీడవలసినది. మనము రాట్నము త్రిప్పుటలో మనబుద్ధిబలమును తెలివితేటలను ఉపయోగించనప్పుడు మనము మందమతులమే యగుదుము. మనభారతములోని ఏకలవ్యుని కథ చదివిచూడండి. ద్రోణాచార్యుని మట్టిబొమ్మ నొకటిచేసి దానినే గురువుగా నుంచుకొని ఏకలవ్యుడు విలువిద్యయందు జ్ఞానప్రబోధము పొందెను. ఆ మట్టిబొమ్మ అతనికి నిర్జీవమైనదిగా కన్పించలేదు. దానియందొక జీవప్రతిష్ఠ యుండుట వల్లనే సజీవుడైన గురువుద్వారా కలిగినంత జ్ఞానప్రబోధము వానికి కలిగెను. అదే రీతిగా రాట్నమునందు సజీవమైన జ్ఞానమూర్తిని మనము చూడగల్గి యుండవలెను. అట్టి జ్ఞానచక్రముగా అది మనకు కన్పించినప్పుడే జ్ఞానముతో రాట్నమును వినియోగింపగల్గుదుము. మన శక్తిని మన ఆసక్తిని రాట్నమునందే లీనము చేయగల్గుదుము. రాట్నమనునది మనకు అహింసాతత్వమునకు చిహ్నమైయున్నది.

రాట్నముయొక్క మహిమా ప్రభావములందు మనకుసజీవమైన స్థిరవిశ్వాసములేనియెడల, మనము నిర్ణయించుకొన్న యితరనిర్మాణ కార్యక్రమము కూడ కొనసాగ నేరదని భయములేదు. ఎందువల్లననగా మీకు అట్టి స్థిరవిశ్వాసముకలదని మిమ్ములను నేను నమ్మియున్నాను. మీయందు నాకు నమ్మకములేనియెడల నేను మీ సముఖమున నుండజాలను. శాసనసభ కార్యక్రమములో మనము ప్రసక్తి కలుగజేసికొనుటవల్ల మన అహింసాతత్వమందు మరొక ముందంజవేసి చూచుచున్నాము. ఈ విషయమును మీరు గమనింపగలిగినయెడల రాబోవు సంవత్సరము మనము గుర్రపు పరుగుగా మన కార్యక్రమమును సాగించుచుండగలము. మన భారతజాతి సత్యము అహింస యను రెండు ధర్మములను చేబట్టి అభ్యుదయములను పొందుచున్నదా లేదా యను విషయమును ఋజువుకావలసియున్నది. ఆ విషయమును మనము లోకమునకు ఋజువుచేయవలెనంటే, మన ఆశ్రమమునకు ఇతరులతో పనిలేదన్నట్లుగా ఆశ్రమద్వారములను బంధించుకొనుటకు వీలులేదు. మనము ఇతరులతో చేరి వ్యవహరింప బూనినప్పుడు వారితో చేతులు కలుపక కొంతవరకే కలిసి పనిచేయుదమని వాదించిన ప్రయోజనములేదు.

అహింసా సత్యములయందు పరిపూర్ణవిశ్వాసము కలవారై మన సహచారులను పూర్తిగానమ్మి మనశక్తుల సమర్పించి కలిసి కృషిచేయవలెను. అట్టిచో అహింసాసత్యములకు మరింత ప్రోత్సాహమొసంగినవార మగుదుము. మనమట్టి స్థిరవిశ్వాసములతో పనిచేయజాలనియెడల, యీ సేవాసంఘమును దహనము చేయుటయే యుత్తమము. వీర్యకర్మను శ్రద్ధగాచేసినట్లు సంతోషముతోనే యీ

మన స్వరాజ్యము నిర్మాణ కార్యక్రమములోనే లీనమైయున్నది.

—[*]—

నాకు రాట్నమే మోక్షము, స్వర్గము, సర్వస్వము

గాంధిమహాత్ముని ఉపన్యాసము.

"నన్ను ఆరాధించినవానిని ధర్మమార్గములోనే నడిపించెదను. వానికేమి కావలయునో నేనేకొనిపెట్టి రక్షించుచుందును, అని భగవానుడు భగవద్గీతలో చెప్పియుండెను. నాభగవంతుడు అనంతరూపములు కలవాడు. ఒక్కొక్కపుడతడు నాకు రాట్నమునందు కన్పించును. మరొకప్పుడు హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతయందు నాకు గోచరించును. మరొకప్పుడు అస్పృశ్యతా నిర్మూలనమందు గోచరించును. ఈవిధముగా నన్ను ఏరూపములో భగవంతుడు ఆకర్షించుచుండునో ఆరూపములందే నేను భగవంతుని చూచుచుందును."

సంఘములో అంత్యకర్మలను చేయవలెను. ఎందువల్లననగా [illegible] గురించి కళేబరము మాత్రమే అప్పుడు మిగిలియున్నదిగా నుండును.

అయితే, సత్యము, అహింసయనబడు సూక్ష్మధర్మాతత్వములు ఒకసంఘము రూపమున వెలయగలదనియే నామతము. శాశ్వతధర్మములు మూర్తీభవింప జేయుటకు వీలులేని యెడల అవి శాశ్వతధర్మములు కానేకావు. జైయినులలో ఒకలోకోక్తి కలదు. శాశ్వతములైన సిద్ధాంతములకు ఖనహోయింపులను కార్తీకములను ఉండవు, కాబట్టి సత్యము అహింస యనునవి తాటాకులలో వ్రాసియుంచవలసిన ధర్మోపదేశములు కావు అధర్మములను రెంటిని మన ప్రాపంచిక వ్యాపార రంగములందు అనుష్టింపదగినవై యుండవలెను. శాసనసభా వ్యవహారములందు కూడ అవి అనుష్ఠేయములై యుండవలెను. అహింసాసత్యములయందు మీకు గల స్థిరవిశ్వాసమునకిపుడు పరీక్షా సమయము వచ్చినది. ఆపరీక్షలో నిలువబడుటకు మీరు జంకవలదు. అది కఠిన పరీక్షయని జడియవద్దు.

అహింసా సత్య మార్గములు మందమతుల కొరకేర్పడినవి. కావున, సత్యమును అహింసను సాధకము చేసినయెడల, దేహము బుద్ధి, హృదయము అన్నియును సమవికాసము చెందగలవు. అట్టి సమవికాసము లభించనియెడల, సత్యము అహింసయను రెండుధర్మములును దబ్బరయన వచ్చును. సత్యనిర్ణయమందు మహిమ లేదనుటకు వీలులేదు. కనుక అట్టి సద్ధర్మసాధకముల్ల పైచెప్పిన సర్వతోముఖా భివికాసము మనకు కలుగనియెడల మనమే కపటవర్తనులమని నిర్ణయించవలెను. మనయొక్క నిర్మాణ కార్యక్రమ మంతయును చేతితో నూలువడికి చేమగ్గములపై నేత నేయుట హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము, మద్యనిషేధము యీ విధముగు కార్యక్రమమంతయును సత్యమును అహింసను ఆశ్రయించి యున్నవి. మనము శాసనసభలకు వెళ్లినయెడల యీ సద్ధర్మములను సాధించుట కొరకే యగును. సత్యము అహింస యనునవి మన జీవితపరమావధులేగాక జీవిత సాధనమార్గములై యున్నవి. నిజమైన సత్య సంఘులతో కూడిన శాసనసభలున్నయెడల, సత్యమును అహింసను అవలంబించి సాధకముచేయుట కపారావకాశము కలదు. అట్టి సాధకము మనము శాసనసభలలో చేయజాలనియెడల [illegible] శాశ్వతధర్మములందికాదు. జనబాహుళ్య హృదయమును మనము పూర్తిగా వశపరచుకొన్నయెడల శాసనసభలు అహింసాసత్యములకు ఆటపట్టులైయుండగలవు.

రాజకీయ ప్రబోధ మనగా నేమి

నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మించిన రాజకీయ ప్రచార మింకొకటి లేదని నామతము. నేను ప్రజలవద్దకు కేవలము వారి వోటు సంపాదించుటకు మాత్రమే వెళ్లినయెడల నాపార్టీలోనికి వారిని ఆశపెట్టి చేర్చినవాడ నగుదునేగాని వారిని ఉద్ధరించుటకు వెళ్లినవాడను కాను. క్రయిస్తవపాదిరులుకూడా అతత్వమునే అవలంబించి యితరులను తమమతములోనికి చేర్చుకొనుచున్నారు. మనము తలపెట్టిన నిర్మాణకార్యక్రమమువల్లనే రాజకీయ పరిజ్ఞానము ప్రజలకు కలుగును. దక్షిణాఫ్రికాలో నేను పనిచేసినప్పుడు వారికి నేను రాజకీయవిషయములగూర్చి ఉపన్యసింపలేదు. కూలీలనబడు అచటి భారతీయులకు సేవచేయ నారంభించితిని. అదిచూచి వారు తరుణ మాసన్నమయినప్పుడు నడుములుకట్టి నిలువబడిరి. 1921 సం॥లో బార్డోలీ తాలూకా ప్రజలు శాసనోల్లంఘనము చేయవలెనని నిర్ణయింపబడెను. అందుకయి వారుముందుగా తమ అర్హతను ఋజువుచేయవలసినదిగా నిర్ణయించితిమి. అనగా నిర్మాణ కార్యక్రమమునలన వారు సాగింపవలెనని నిర్ణయించితిమి. కాని, నాకును పటేలుగారికిని తెలవంపులగునట్లుగా బార్డోలీ ప్రజలు తమనిర్మాణ కార్యక్రమమును మున్ముందుగా ముగించి అర్హతగడింపలేదు. కాని ఆనిర్మాణ కార్యక్రమమువారు కొనసాగించినంత మేరకును వారు రెండుమార్లు సత్యాగ్రహమును సాగించి నిలువబడగల్గిరి.

శాసనోల్లంఘనోద్యమము విరమింపబడిన పిమ్మట దేశములో మిగిలినది నిర్మాణకార్యక్రమ సంకల్పమే. అనగా రాట్నము, అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము మొదలైనవి మాత్రమే కాంగ్రెసు పార్టీ కర్తవ్యములుగా నిలచియున్నవి కనుక, కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఆ కార్యక్రమమునే చేబట్టి సాగింపవలెను. ఆవిధంగానే ప్రజలకు రాజకీయ ప్రబోధమును కలుగజేయవలెను. ఆకార్యక్రమములో కాంగ్రెసుకు నమ్మకము లేనియెడల పూర్తిగా వదలుకోవలెను.

అట్టి రాజకీయ ప్రబోధమును ప్రజలలో పూర్తిగా మనము కలిగింపజాలకపోతిమి. సామ్యవాదులకు కూడ యీ నిర్మాణ కార్యక్రమమే కర్తవ్యమని నేను నిరూపించుచున్నాను. సామ్యవాదులు నాకు మిత్రులు. ఈనిర్మాణ కార్యక్రమమును సాగించుటవల్లనే పేదరైతులు భూమికి భూమందులు కావలెనని తమ హక్కుకై పోరాడగల సమర్థులగుదురు. ఆరీతిగా వారు స్వశక్తిసంపన్నులు కాని యెడల, భూస్వాముల చేతిలోనుండి భూములను లాగుకొని వారికి ఒప్పగించుటవల్ల ప్రయోజనములేదు. భూమియంతయును భగవంతునిదే. అనగా భగవంతుని బిడ్డలగు ప్రజలదే. ఆకారణముచేత జమ్నాలాల్జీగారి భూమినంతను 30 కోట్ల భారతీయులకు పంచిపెట్టవలసినదేనా! మనము చేయదగిన దేమనగా, ప్రజలభుక్తమునకై ఆయన ధర్మకర్తృత్వము వహించి సదరు ఆస్తిని ఆయన వినియోగించునట్లుగా చేయవలెను. సైగాను గ్రామంలోగా ఆయనకు గలభూమినంతను ఆయన ఒప్పజెప్పెదననుచున్నాడు. కాని నేను అందుకు యాజమాన్యము వహింపజాలకున్నాను [illegible] వస్తే ఆయనది లాభంవస్తేనాది. నేను నిరూపించిన గ్రామోద్ధరణ కార్యముచే కొనసాగించుట కెవరైనను పూనుకొనిన యెడల, సైగాను భూములను ఆయన నాకు ఏమరతులకు లోబడి ఒప్పగించెనో ఆమరతులకే లోబడి సైగానుకు తెలుపలనున్న

(కొరవ 6-వ పేజీ చూడుడు)

కాంగ్రేసు హరికథలు

ఈ కథలు చెప్పించుకొనగోరువారు యీ క్రింది అడ్రసునకు వ్రాయవలెను.

రావిపాటి కామేశ్వరరావు
జమీన్ రైతుప్రెస్,
నెల్లూరు.

న్యూ మాడల్ వాల్ క్లాకు

Price 3-0-0

ఈ గడియారములు స్పెషలుగా తయారుచేసి రప్పింపబడినవి. వీటియొక్క ఫ్రేము ఒక్క విధమైన లోహముతోచేసి పెయింటు చేసియున్నవి. సరియైన గంటకాపును. 8 సంవత్సరంలు గ్యారంటీ. ఈ గడియారములను రూములలో, హాలులలో, సర్కారులలో గోడకు తగిలించినచో అందముగా యుండును. యీచిత్రములో కనిపించిన ప్రకారంతేకున్న మీయొక్క సైతం వాపసు చేయబడును.

తపాలు ఖర్చు ప్రత్యేకం
వి. యస్. నాయికాంపెని,
నం. 8 ఇంకికృష్ణవీధి, మద్రాసు.

విజయ గానము.

శెట్టిపల్లి వెంకటరత్నంవారిది.

తెలుగుయోధుల విజయభేరీ
తెలుగువీధుల మారుమ్రోగను
తెలుగుకీర్తి వెలుగుదిక్కుల
తేంకల్లేను సూర్యపగిదిని ॥తెల్గు॥

రైతుకార్మిక రాజ్యమును
స్థాపింపగావలె లెండులెండిక
తెల్గుయోధానీకమా
తెల్గునాటి లోకమా ॥తెల్గు॥

కాటిపెత్తన పొంగివచ్చెడి
రైతుకార్మిక వాహినిలో
ధనదిరంకుశ బలములన్నియు
దగిలికొట్టుక పోవగానే ॥తెల్గు॥

వీరభారత సార్వభౌముడు
వీరజవహరి అండనుండగ
రైతుభారత సార్వభౌముడు
రాజరంగా తోడునిల్వగ ॥తెల్గు॥

తెలుగురైతులు కత్తిదూసిరి
తెలుగు కార్మికజనులు
రోషావేశమున
యుద్ధమున దుముకగ ॥తెల్గు॥

వృద్ధనాయక దీవెనలతో
యువతులందరు ముందునడువగ
సామ్యవాదులు యువక యోధులు
సంగరంబున ముందునిల్వగ ॥తెల్గు॥

తెలుగుబిడ్డలు ముందునడచిరి
తెలుగు విజయపతాక
మాకాశమున రెపరెప
లాడుచుండగ ॥తెల్గు॥

బద్దిరెడ్డి బత్తెనలు నెల్లూరు
వెంకటగిరులు గొట్టగ
కూలిబాంధవుడైన గిరిబాబ్బిలిని
గొట్టగ పేరుజెప్పి ॥తెల్గు॥

పీఠికాపుర పానుగంటులు
కుప్పుస్వామి తెల్లగొడగ
పుల్లెల శివ్వంగి పాత్రోన్
పుడిచిపట్టగ విజయధ్వనితో ॥తెల్గు॥

జమీన్‌దారుల భీతిగొల్పు
జమీన్ రైతు వాహినీల
లేఖని మహత్వకలనచె
విజయలక్ష్మి నాట్యమాడగ ॥తెల్గు॥

తుంగభద్రా కృష్ణవేణీ
గౌతమీ కావేరకన్యలు
రైతుకార్మిక విజయగానా
లాపనముచే పొంగుచుండగ ॥తెల్గు॥

అరరాదీ అగ్నిజ్వాలలు
అణగరాదీ విజయఘోషలు
రైతుకార్మిక రాజ్యస్థాపన
కెసిఖాసిలు వందదాకా ॥తెల్గు॥

అమెరికాలో నగ్ననృత్యములు

అమెరికాలో మాత్రము ఈనగ్న నృత్యములు రోజు రోజు బలపడిపోవుచున్నవి. న్యూయార్కునగరములో ప్రత్యేక మీ నృత్య ప్రదర్శనములు జరిపేవి 18 నాట్యశాలలున్నవి. వీటిని కేవలు హాస్యప్రదర్శన శాలలందురు కాని, అందు ఈమాదిరి దిగంబర నృత్యములకే అంతయు ప్రాముఖ్యత.

ప్రేక్షకుల యుత్సాహాతిశయము.

నాట్యశాలలపై అమర్చబడిన శబ్దవిపులీకరణ యంత్రములు ఆనాటి ప్రదర్శనమును గురించిన వివరములను అట్టహాసముగ ప్రకటించుచుండును. "ఈరేయి అద్భుతమయిన నాట్యప్రదర్శనము:- ప్రసిద్ధ నర్తకి యయిన ప్లాసీ యొక్క ప్రతిభాన్విత నృత్యము; ప్రపంచములో పాటిలేని కళావతి; యువకులంతా వచ్చి ఆనందింపవలెను" అని యే మేమో మాటలు ప్రతిధ్వనించుచుండును.

సాధారణముగా ప్రదర్శనశాల యంతయు క్రిక్కిరిసిపోయి యుండును. యువకులు సిగరెట్లు నాడుచు మొదట ప్రదర్శితమగు హాస్యదృశ్యములను చూతురు. కాని, వారి మనసుమాత్రము నాట్యకర్తె ఎప్పుడు రంగముపైకి వచ్చునాయనియే గంతులిడుచుండును. అప్పుడే నిజమయిన ప్రదర్శన మారంభమయినట్లు.

నర్తకి రంగముపై వెలసినంతనే ప్రేక్షకుల దృశ్యము చూడవలసినదేగాని వర్ణింప వీలుగాదు. పిపాస, ఏకాగ్రత, ఆనందపరవశత్వము వారిమోములపై అచ్చు గ్రుద్దబడుచుండును—కొందరు ఇగిలించుదురు; కొందరు లొట్టలువేయుదురు; కొందరు ఈలలవేయుదురు; కొందరు చప్పట్లుబాదుదురు. ఉద్రేకము తాండవమాడుచుండును.

నృత్యవైఖరి.

నాట్యకర్తె నీలి తెరలోనుండి రంగముమీదికి ప్రత్యక్షమగును. అపుడు దీపముల కాంతి కొలదిగ మాత్రము తగ్గింపబడును. నృత్యము ప్రారంభమగును. ఇది కొనసాగుచుండగా మొత్తము ఎనిమిది రీతుల వేషములలో నాట్యకర్తె కాన్పించును. ఒక్కొక నృత్యము చేయుచు ఒక్కొక్క దుస్తును రంగముపై విదల్చి వేయుచుండగా ఒక్కొక అద్భుతవిధముగా ఆమెశరీరావయవములు ప్రదర్శితములగుచుండును. ఆమె మొగమున చిరునవ్వు; కండ్లలో ఆకర్షణీయమైనచూపు; నితంబముల నాట్యము; బాహువుల బరాటీలు; ప్రతి అవయవ విన్యాసముగూడ ప్రేక్షకులలో వుత్సాహోద్రేకములను రేకెత్తించుచుండును. క్రమముగ ఎనిమిదవ ఆకృతి ప్రదర్శనము వచ్చుసరికే ఉల్లి పొరవంటి దుస్తులలోనుండి నాట్యకర్తె శరీరము తొంగిచూచుచుండును. అంతట మరొకసారి జల జల పదసంచలనము; కటి విదలనము; కరవిన్యాసము—పరిభ్రాంతి; దాదాపుగా వివస్త్రయయిన నర్తకి ప్రేక్షకుల అభివందనముల నందుకొనుచు మెల్లగ తెరయందునకు జారిపోవును.

కాని, అంతటితో ప్రేక్షకులు తనివి చెందరు—కరతాళధ్వనులు చెలరేగును- నర్తకి మరల మరికొంత నగ్నశోభతో రంగముపై కాన్పించి మాయమగును.

ఈ నగ్ననర్తకులకు ప్రజలలో ఎంతో ప్రఖ్యాతియున్నది. వీరును, ఈప్రదర్శనాధికారులును ఇది గొప్ప కళయని చెప్పుదురు. శరీర సౌందర్యారాధనకు తోడ్పడే గ్రీకుకళయని వీరివాదన.

ఇపుడు సినిమాలలో పేరుగల నాట్యకర్తెలనేకులు ఈ కళాప్రదర్శనమునకు పనికిరారని వీరి నమ్మిక. ఏమనిన వివస్త్ర నృత్యములలో శరీర సౌందర్యమునకు ఏకొంచెము వంకయున్నవారును పనికిరారు. దొడ్డికాళ్లు, అపరేషను మచ్చలు, ఉబికియున్న నరములు మొదలయినలోపములున్నను దుస్తులమరుగున సినిమాలలోనయితే అడ్డులేదు- నగ్న నృత్యములలో మాత్రము వీలుకాదు.

నగ్ననాట్యకత్తెలలో ప్రఖ్యాతిచెందిన వనిత వారమునకు 400 పౌనులవరకు సంపాదించగలదు- గిప్సీ పేరిట నాట్యకత్తెకు ఇంత ఆర్జనయున్నది. సాధారణులు వారమునకు సగటున 30 పౌనులు, మొదలు 60 పౌనులవరకు వేతనములు తీయుచున్నారు-

బాపట్ల తాలూకా రైతుసభ

గతనెల 29 తేది జరిగిన రైతుసభలో క్రింది తీర్మానములు గావింపబడెను.

జాయింటు పట్టాలతోనున్న రైతులను గ్రామోద్యోగుల బాధలనుండి తప్పించుకొనుటకు అప్లికేషను లేకుండా విధిగా పట్టాలు విడదీసి ప్రభుత్వంవారు యివ్వింపవలెను.

ప్రతిసంవత్సరం జనవరికిస్తీ తీసివేసి, ఫిబ్రవరి నెలలో మొదటికిస్తీని ఏర్పాటుచేసి వాలుగు వాయిదాలమీద శిస్తువసూలు చేయవలెను.

గ్రామపంచాయతీ బోర్డులు వార్తాపత్రికలను తెప్పించుటకు హక్కులేదని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వుచేయుటను సభవారు నిరసించిరి.

జిల్లా అంతటను అమ్మకమయ్యే ధాన్యపుబస్తా బరువు 168 పౌనులు మాత్రమే వుండునటుల ప్రభుత్వమువారు చర్యపుచ్చుకొనవలెను.

5 వ పేజి కొరవ.

భూములను కూడ ఆయన ఒప్పచెప్పుటకు సిద్ధముగానున్నారు.

అఖిలభారత చరఖాసంఘము యొక్కయు, అఖిలభారత గ్రామ పరిశ్రమోద్ధారణ సంఘము యొక్కయు, గోరక్షణ సంఘము యొక్కయు వ్యవహారవరాశము లపరిమితములై యున్నవి. కాని యీగాంధి సేవా సంఘముయొక్క సేవావకాశము అపారమైయున్నది. అహింసా సత్యములకు బద్ధమైయున్న వ్యవహారవిధులను కన్నింటిని మీరు భూనుకొని నిర్వర్తించవచ్చును, మీసంఘమొక మహావృక్షము వంటిది. దానికి అనేక వ్యవహారశాఖ లుండగలవు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుమహాసభ యను మహావృక్షమునకు మన సంఘములన్నియును శాఖలు. కాంగ్రెసు మహాసభ అఖిలభారత జాతికి సంబంధించినదై యున్నది. అందులో భారత జాతియొక్క దుర్బలత్వమును శక్తి సామర్థ్యమునుకూడ చేరియుండును.

మీ సేవాసంఘము మాత్రము దుర్బలులను చేర్చుకొనదు. ఆత్మబలముగల వారినే చేర్చుకొనును. మీ సంఘములోని సభ్యులెంతటి ధర్మనిరతులో దానినిబట్టియే మీ సంఘబలము నిర్ణయమగును. పైజెప్పిన పరిమితవ్యవహారావకాశములు గల చిన్నసంఘముల కార్యక్రమముల కన్నింటికిని మీరు బద్ధకంకణులలై యున్నారు. కాబట్టి కాంగ్రెసు మహాసభ నిరూపించెడి నిర్మాణకార్యక్రమమున కంతకును మీరు బాసటయై నిలువవలెను. మీరు శాసనసభల ద్వారా కృషిచేయుటకు గూడ పూనుకొన్నయెడల స్థిరచిత్తులై ఆ కార్యక్రమమును గూడ సాగించుటకు మీరు స్థిరసంకల్పులై యుండవలెను.

నేనిప్పుడు చెప్పినమాటలవల్ల మీకింకను నమ్మకము కలుగనియెడల, నా మాటలు చేతకానివియు, నేను మీకుపదేశించుటకు అసమర్థుడనియు మీరు గ్రహింపవలెను. నాకు రాట్నమే మోక్షము-రాట్నమే స్వర్గము రాట్నమే సర్వస్వము. నేనుకర్మయోగినో మరొకరకపుయోగినో నాకు తెలియదు. నేను కష్టించి పనిచేయనియెడల బ్రతుకజాలను. రాట్నముతిప్పుచు నా ప్రాణములను విడువగోరెదను. భగవంతునితో నెవడైనను సాయుజ్యముపొందవలెనంటే రాట్నముద్వారా ఏల పొందరాదు? నన్ను ఆరాధించినవానిని ధర్మమార్గములోనే నడిపించెదను, వాని క్షేమ లాభములనో నేనే కొనిపెట్టి రక్షించుచుందును అని భగవానుడు భగవద్గీతలో చెప్పియుండెను వాభగవంతుడు అనంతరూపములు కలవాడు. ఒక్కొక్కప్పుడతడు నాకు రాట్నమునందు కన్పించును మరొక్కప్పుడు హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతయందు నాకు అతడు గోచరించును. మరొక్కప్పుడు అస్పృశ్యతా నిర్మూలనమందు గోచరించును. ఈ విధముగా నన్ను ఏరూపములో భగవంతుడు ఆకర్షించుచుండునో ఆరూపములందే నేను భగవంతుని చూచుచుందును.

హిందూదేశములోని యమునానదిలోని నీరు నల్లగుండునో అదేవిధముగా ఉత్తరఆఫ్రికా అల్జీరియాప్రదేశములోని ఒకనదిలో సిరావలె నల్లని నీరు ప్రవహించుచున్నది.

* * *

సాధారణముగా అగ్నిపర్వతమునుండి మండుచున్న జ్వాలలు వెడలుచుండును. కాని మెక్సికోలోని ఒక అగ్నిపర్వతమునుండి అది ప్రేలినప్పుడు వాలుగువైపుల మంచుగడ్డలు పడుచుండును.

2—3—0 లకు మూడుగడియారాలు మరి 125 బహుమానాలు.

సుగంధ పరిమళ ద్రవ్యాలకు రాజని పేరున్నది ఆటోడిల్‌కమ్, ఒకేదఫా రు. 2-8-0 లకు 10 సీసాల ఆటోడిల్‌కమ్‌ను, లేకపోతే 10 దర్బీల తామరమందుల్ను కొన్నవారికి ఒక బంగారు గిల్టు దమ్మీ చేతిగడియారము గట్టియంత్రములతో అమర్చబడిన ఒకజర్మని 'లీ' టైంపీసు (5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడినది. ఒకదఫా కీగ ఇస్తే 36 గంటలకాలం గంటమ్రోగిస్తుంది, 14 క్యారట్ బంగారు ప్రాతపూతాబడిన పాలీతో సహా వాచ్ ఫౌంటను కల, ఒకఅందమైన ఇమిటేషన్ ముత్యాల హారము, ఒకబంగారుపూత పూయబడినవుంగరము (దానిమీద కొనువారిపేరు చెక్కబడివుంటుంది.) 500 అడుగులదూరం వెలుతురిచ్చు ఒక టార్చిలైటు ఇనాముగా పంపబడును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు రు 0-14-0 లు ప్రత్యేకము వలయువారు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలయును.

DUTTA & Co.
15/1, JAYMITTAR,
P. O. Hatkhola (Calcutta)

ఎలమఱ్ఱు ఎస్టేటు రైతుసభ తీర్మానాలు.

(1) శిస్తుబకాయిలు ఆరువాయిదాలుగా వసూలు చేయవలెను.

(2) ఎస్టేటువారు రైతులకిచ్చు పట్టాలలో వీరపాలు మగస్తు తీసివేసి శాశ్వతముగా రైతుకు తీరాయితీ వాక్టుండునట్లుల మగస్తులు పెట్టవలెను.

(3) పంటభూములకు గాక యిండ్లు, పశువుల దొడ్లు, మొదలైనవి వుండునిపేశముల శిస్తువసూలు చేయకూడదు.

(4) జాయింటుపట్టాలు విడదీయవలెను.

(5) కనీసం రు 250 లు నికరాదాయంవరకు పన్నుండరాదు.

(6) వాలుగాల పంటపండినను ప్రభుత్వము రెమిషను యివ్వవలెను. ఈపద్ధతి జమీందారీ గ్రామములకు కూడ వర్తించవలయును.

(7) జమీందారులు తమ ఎస్టేటులలో ప్రభుత్వము వసూలుచేయు పన్నువిధానము ప్రవేశపెట్టునట్లు నిర్బంధశాసన ముండవలెను.

(8) ఇటీవల ప్రభుత్వము తయారుచేసిన ఋణపరిష్కారచట్టము లాభకరమైనదికాదు.

(9) ఆర్థికదుస్థితికి ముందుండినభూమి ధరలకును ప్రస్తుతమున్న భూమిధరలకును వున్న వ్యత్యాసము ననుసరించి రైతులకున్న ఋణభారమును తగ్గింపవలెను.

తగ్గింపబడిన మొత్తమును ప్రభుత్వమే బాధ్యతవహించి నెల 1 కి 100 కి వాల్లణాల వడ్డీతో 40 సం॥లలో సమానవాయిదాలపై రైతులు తీర్చుకొనునట్లు అప్పులిచ్చు బ్యాంకులద్వారా ప్రభుత్వమే తీర్చవలయును.

స్వల్పవాయిదాలైనను దీర్ఘవాయిదాలైనను రెండింటికిని నెల 1 కి 100 కి వాల్లణాలకన్న వడ్డీ మించియుండకూడదు.

వడ్డీవ్యాపారస్తులు 4 అణాలకన్న అధికవడ్డీ తీసుకొనకూడదని ప్రభుత్వమువారు కఠినమైన శాసనము గావించవలెను.

(9) నిభానుపూడి గ్రామంలో నో టీ సు భూమియని పిలువబడు భూమిపై ధనికరైతులవద్ద తక్కువగను, పేదరైతులవద్ద అధికముగను పన్ను వసూలుచేయుట అక్రమముగాన పేద రైతులవద్ద కూడా అదే రేట్ల ప్రకారము వసూలుచేయవలెను.

(10) పెదమద్దాలి గ్రామంలో పూర్వపురేట్లను హైకోర్టువారు ఖాయపరచినను, హెచ్చురేట్లను వసూలు చేయుట అన్యాయము.

(11) వాహిని, జమీన్ రైతు, ప్రజాబంధు పత్రికలసేవకు తమ అభినందనమును, సంతృప్తిని తెలిపిరి.

(12) కొన్నిగ్రామాల్లో చాకలి, మంగలి, కుమ్మర వెట్టి మొదలగు వారివద్ద రూపాయకు కానీవంతున నిర్బంధముగ మేరలు వసూలుచేయుట అన్యాయముగాన వెంటనే తొలగించవలెను.

(13) జరీబు భూములకు రు 3-2-0 నుండి రు 30 వరకు పన్ను వసూలుచేయుట అన్యాయము. మామూలు మెట్టభూముల పన్నే వసూలు చేయవలెను.

(14) జమీంగొల్లేపల్లి గ్రామంలో బకాయీపడ్డ శిస్తుమీద వడ్డీకూడ వసూలుచేయుటకు దావాలువేయుచు రైతులను కష్టపెట్టుచున్న ఎస్టేటువారి చర్యలను నిరసించిరి. బకాయీశిస్తులను జమీందారు వడ్డీలేకుండా వసూలుచేసుకొనవలెను.

(15) మెట్టగాని మాగాణిగాని సాగుచేయక బంజరులుగా వుండు భూములపై పన్ను వసూలు చేయరాదు.

(16) మురుగుపోవు వసతులను ఎల్లడలను వెంటనే జమీందారు యేర్పరచవలెను.

(17) ఉరుటూరు గ్రామంలో అగ్రహారీకుడు జమీందారున కివ్వవలసిన శిస్తును చెల్లించకపోవుట వలన అట్టిబాయికి రైతుపాలమును జప్తిచేసి వసూలుచేసుకొనుచున్నందున రైతులు కష్టపడుచున్నారు. గాన బకాయీని అగ్రహారీకునివద్దనే జమీందారు వసూలు చేసుకొనవలెను.

మరికొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

తాబట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్లు.

జట్లండుప్రభుని చక్కని సమర్థింపు.

మరల పార్లమెంటులో ఇండియాలో గవర్నరులు కాంగ్రెసు మంత్రులకు హామీ లొసంగు విషయమురాగా తిరుగా మనకేల ప్రధానమంత్రి జట్లండుప్రభువు సమాధానమిచ్చెను. కాని అదే వ్యక్తి అదే అభిప్రాయం. మాటలుమాత్రం వేరు. విధానంలో కొంత క్రొత్త. ఏమంటారా? హామీలు గవర్నరులు యిచ్చుటకు వీలులేదు. యీ అభిప్రాయాన్నే చాలా చక్కగా సమర్థించి చెప్పెను. మెజారిటీనుండి వచ్చుమంత్రులే స్వతంత్ర స్వతంత్రులు—అవసరముగా గవర్నరులు వారి ప్రత్యేకఅధికారమును యుపయోగించరు. అటుల యుపయోగించిననూ పార్లమెంటు ఒప్పుకొనునా? ఇంకా, కాంగ్రెసువారిచే తయారుచేయబడిన ప్రణాళికలను జూచితే విశాలమైన సర్వతోముఖముగ నున్నటుల నడిచిరి. దృష్టాంతముగా గవర్నరులు యీప్రణాళికలను తయారుచేయుటలో అడ్డగిలిరా? [illegible] వ్రాయుటకు గవర్నరులు [illegible] చరణములలో, అమలులో పెట్టునప్పుడు గవర్నరులు దీనికి అనుకూలముగనో, తద్వ్యతిరేకముగనో వర్తించుట—ఇప్పుడూరకున్న గవర్నరులు అప్పుడును యూరకుందురా? అటులైన హామీలనేల యీయరు? ఇది దృష్టాంతము కాదు. వాక్చమత్కృతి.

అభిప్రాయములు సన్నగిల్లుచున్నవి. భేదములు లేవు. యింతేకాక భావవికృతికూడా ఏర్పడుచున్నది. అట్టి యీ తరుణమునకూడా జట్లండు ప్రభువు తాబట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్లు అంటే ఏలాగు? ఇచ్చి పుచ్చుకొను విధానం అవలంబించాలి. సమర్థింపులు కార్యానుకూలత అగునా?

—యస్. నరసింహమూర్తి

జస్టిసుపక్ష సమావేశం

జస్టిసుపక్ష కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశం 8 తేది మద్రాసులో బొబ్బిలిరాజాగారి అధ్యక్షతను జరిగెను. వారు గావించిన తీర్మానాలుమూడ ప్రజాభిమానానికి వ్యతిరేకంగా నిర్ణయించుటకు సాహసింపజాలక పోయిరనియు, మరల ప్రభుత్వంవారికి వ్యతిరేకంగా నిర్ణయించుటకును ధైర్యం లేకపోయినటులను స్పష్టమగుచున్నది.

తీర్మానాలు

(1) బొబ్బిలి రాజాగారియందు సంపూర్ణమగు విశ్వాసమును ప్రకటించిరి.

(2) భారత రాజ్యాంగచట్టము, భారతీయుల జాతీయాశయములను సంతృప్తిపరచుటలేదను విషయము నిజమేయైనను, ఇతర బ్రిటిషు అధినివేశములయం దాచరణ యందున్నమాదిరి రాజ్యాంగమును నీ దేశమునకూడ స్థాపించుటకొరకు [illegible] శాస్త్రీయపద్ధతుల ననుసరించి [illegible] తమ అదర్శమని తీర్మానించిరి.

(3) జస్టిసుపార్టీ సభ్యులు ఎ. టి. పన్నీరు సెల్వము, చెట్టినాడు కుమారరాజాగారలు ముందుగా తమకుండుమాటలలోనున్న జస్టిసుపక్ష ప్రముఖులతోనైన, నాయకునితోనైన సంప్రదించి తమ వ్యక్తిహోదాలలో మంత్రిపదవుల నంగీకరించిరని తీర్మానించిరి.

(4) గవర్నరు 93 సెక్షనుక్రింద పరిపాలనాధికారమంతయును తానే స్వయముగ గైకొనసంతవరకు, రాష్ట్రీయ శాసనసభలయం దేసభకుగాని ఎన్నుకొనబడని వ్యక్తులను మంత్రివర్గము చేర్పరు మనలెనని కోరుట అవాంఛనీయము, అశాస్త్రీయము నగు సాంప్రదాయము.

(5) కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నిరాకరించుటవలన తమ కర్తవ్యమును తప్పినవారైరి. భారతమంత్రి గావించిన ప్రకటనల జూచిన యనంతరము గవర్నరులు అనవసరముగ మంత్రుల కడ్డు దగిలెదరను అనుమానమున కవకాశము లేదని సభవారు అభిప్రాయపడిరి.

మరికొన్ని తీర్మానాలు గావించబడెను.

ఇటలీలో బ్రిటిషు పత్రికలకు బహిష్కారము.

ఇటలీదేశము పట్లను, ఇటలీసైనికులపట్లను ఇంగ్లండుపత్రికలు ద్వేషభావమును ప్రకటించుచుండుటచేత డెయిలీ మెయిల్, ఈవినింగు న్యూస్, అబ్జర్వరు పత్రికలు తప్ప మిగిలిన అన్ని పత్రికలు ఇంగ్లాండులో ప్రకటింపబడునవి ఇటలీకి పంపకూడదని బహిష్కరించబడెను. లండను నగరమందున ఇటలీదేశపు పత్రికావిలేఖరులు వెంటనే ఇటలీకి రావలెనని కోరబడిరి.

భయములేదు!

భయములేదు!

అలారం పిస్తలు

జర్మనీదేశములో బలిష్ఠమైన సామానులచేత తయారుచేయబడినది. ఇందువల్ల దొంగలను జంతువులను భయపరచి తప్పించుకొనవచ్చును. రాత్రివేళ తిరుగువారికిన్ని, ప్రయాణీకులకున్ను, సహాయకారి అయినది. చూచుటకు నిజమైన రివాల్వరువలె వుండును. కాల్చినప్పుడు శబ్దము భయంకరముగా నిజమైన రివాల్వరు శబ్దమువలెవుండును. ఒకేసారి 10 కేపులు ఒకటివెనుక ఒకటి కాల్చును లైసెన్సు అక్కరలేదు. తెంగాలు, బర్మాతప్ప సైజు 6¼ "X 3¼" ధర పిస్తలు 1 టికి 50 కేపులతో రు 2–14–0. ప్రత్యేకము 50 కేపులకు రు 1–0–0. ఉపయోగించు విధము పార్శిలందో అంపబడును.

కె. యస్. ఆర్. అండ్ బ్రదర్సు, వేపేరి, మద్రాసు.

సం. రాష్ట్ర అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుసభ్యుల కన్వెన్షన్

సంయుక్తరాష్ట్రంలో కాంగ్రెసువారికి మెజారిటీవచ్చి మంత్రిపదవులను నిరాకరించిరి. యీనెల 9 తేది 100 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులును, 20 మంది ఇతరసభ్యులును లక్నోయందు సభచేసిరి.

తాత్కాలికమంత్రులపైన అసెంబ్లీసభ్యులకు, ప్రజలకు విశ్వాసం లేదు గాన వారు మంత్రులుగ వుండుట చట్టవిరుద్ధమనియు,

అసెంబ్లీసభను గవర్నమెంటువారు జరుపకుండుట చట్టవిరుద్ధము గాన వెంటనే జరుపవలెననియు తీర్మానముల గావించిరి.

నిరుద్యోగి గవర్నరు కారుముందు పడుకొనుట.

ఉదకమండలమందు గతివారమున గవర్నరుగారి మోటారుకారు పోవుచుండగా పాలకుస్ అను ఒక నిరుద్యోగికారు పోవుకోవకు అడ్డంగా పడుకొన్నాడు. కారు తీవని తప్పించుకొని తిరిగినను కారు వెంటపరుగెత్తి మరల అడ్డముగ పడుకొనెను. గవర్నరుగారి అంగరక్షకుడు వీనిని పోలీసువారికి అప్పగించెను. ఇతనికి కుంభకోణంలో భార్య, పిల్లలు కలరు. తిండిలేక మలమల మాడుచున్నారట.

కృష్ణాజిల్లా యువజన మహాసభ

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసురాజకీయ మహాసభతోపాటు కృష్ణాజిల్లాయువజనమహాసభ జరుగుటకు తగినఏర్పాటులు జరుగుచున్నవని ఆ వుపసంఘమువారు ప్రకటించిన ప్రకటనఅసత్యము, అట్టి ఏర్పాటులు విషయములో వారు ఎవ్వరను ముందుగానాతో సంప్రదించలేదు.

కనుక 17, 18 వ తేదీలలో జరుగనున్న రాజకీయ మహాసభతోపాటు కృ॥జి॥యు॥మహాసభ జరుగదు. యువజన మహాసభ జరుగుతేదీ ముందు ప్రకటింపబడును.

చలసాని జగన్నాథరావు,
సెక్రటరీ.
కృ॥ జి॥ యు॥ సం॥

నవ్వుల రాణి.

కొన్ని అనివార్య కారణాంతరములచే నవ్వుల రాణి పత్రిక కొన్నిమాసములనుండి ప్రచురించుట ఆగిపోయినది. కాని తిరిగి మాఆఫీసు బెజవాడనుండి బందరుకు మార్చి 1937 జూన్ మాసము నుండి ప్రచురింప తగినకృషి సలిపితిమి. కావున చందాదారులు ఏజంట్లు ప్రచురణకర్తలు మా పత్రికారాజముపై అభిమానము వుంచి మా ప్రయత్నములకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసంగెదరని తలంచుచున్నాము. యింతటునుండి మాతో కరస్పాండెన్సు చేయువారు మచిలీపట్టణం, కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

సం॥ చందా రు 1-4-0 విడిప్రతి:— 0-2-0
బర్మాకు సం॥ చందా రు 1-12-0 విడిప్రతి 0-3-0

ఇట్లు,
ఎడిటర్,
నవ్వులరాణి.

సమకాలాభిప్రాయం.

జస్టీసు, కాంగ్రెస్ పక్షాలు ఐక్యమైపోవాలి.

జస్టిస్‌పక్షం ఓడిపోవటానికి ముఖ్యంగా యీకారణాలు చెప్పవచ్చు.

(1) ప్రజలతో పొత్తులేకపోవడం.

(2) రాజకీయదృక్పథం సంకుచితం కావడం.

(3) పక్షాంగనిర్మాణం లేకపోవడం.

(4) రైతుబాంధవుడగు మునిసామి నాయుడుగారిని కూలద్రోయడం.

(5) జమీందారులు నాయకులు కావడం.

ఇంకా ఇటువంటివి మరికొన్ని కారణాలు కూడా ఉండవచ్చును.

ఇప్పుడు కార్యనిర్వాహకవర్గం ఏమి చేస్తుంది? బొబ్బిలిరాజాగారి నాయకత్వమును ఊడబెరికి పార్టీని జమీందారుల హస్తములనుండి సంరక్షింపలేము గదా? చచ్చిపోయిన మునిసామినాయుడుగారిని భగీరథప్రయత్నములు సల్పి భౌతిక ప్రపంచమునకు యీడ్చుకొనివచ్చి తిరిగి పట్టము కట్టలేముగదా? పోతే మిగిలిన మొదటి మూడుకారణములు. అందులో ముఖ్యమైనది అంగనిర్మాణము. దీనికి పార్టీ యిప్పుడు పూనుకుంటుందా!— అధికారములో ఉన్నప్పుడే ఒక జిల్లా సంఘములోకూడ చైతన్యము కలిగింపలేని పీరు యిప్పుడేమిచేస్తారు?— జిల్లా సంఘాలు, తాలూకాసంఘాలు, గ్రామ సంఘాలు, ప్రచారకసంఘాలు, బయలు దేర దీస్తారా?—దీనికి ఎంతడబ్బు కావాలి! ప్రజలఆదరణ ఎంత ఉండాలి! పక్షాదర్శాలపై ప్రజలకు నమ్మికవున్నప్పుడే, యీ అంగనిర్మాణం అక్కరకు వస్తుంది కాని లేనప్పుడు యిదిఅంతా బూడిదలోపోసిన పన్నీరే అవుతుంది. అయినా అధికారంలో ఉన్నప్పుడు "ప్రజలనే వారు ఉన్నారు. మంచిచెడ్డకు మనచర్యలపై తీర్పుచేయు పెద్దలువారు. వారి కష్టసుఖములు తెలుసుకొని వారి యిష్టానుసారం మనం నడుచుకుందాము"నుమాటే మరచి— "సెంటు జార్జికోట" మనదేవాలయం, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మనపై సర్వాధికారి, వారియిష్టానుసారంగా మనం నడుచుకోవాలని తలచి దేశానికి ప్రజలకు అపకారం సల్పి యీకోజన పడిపోయిన జస్టిస్‌పక్షం తిరిగి "ప్రజలు ప్రజల"ని వస్తే ఎవరు నమ్ముతారు?—

జస్టిస్ నాయకులారా!

"అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏనాడైనా, ముచ్చటకైనా ప్రజలతో మీరు కలిసి మెలిసి తిరిగారా? ప్రజల కష్టసుఖములు గమనించారా? ప్రజలకు మీ అభిప్రాయాలు తెలియపరిచారా?— ప్రజలతో కలిసి నాలుగుముద్దలైనా నోట్లోవేసుకున్న పాపానపోయినారా?— కాస్మాపాలిటన్ క్లబ్బు మంతనాలు, బ్రాన్సన్‌బాగు మీటింగులు, సెంటు జార్జికోట తీర్పులుతప్ప మరి యితర ప్రపంచం ఎరుగని మీకు ప్రజలేవిధంగా అండకువస్తారు! ఈనాడు అధికారబలం పోగొట్టుకొని, అల్ప సంఖ్యాకులుగా మున్న మీపక్షంలోని జనసమూహాన్ని చేరమంటే చేరుతుందా? అప్పుడు మరి యీ అంగనిర్మాణాన్నిగూర్చి ఆలోచన లెందుకు? పోతే మిగిలిన మొదటిరెండు కారణాలే మీరు దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. రాజకీయదృక్పథం విశాలమొనర్చుకొని, ప్రజలతో ఎట్లా పొత్తు కలిగించుకోవాలో మీ రిప్పుడు నిర్ణయించాలి.

నేడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంతో సల్పుతూవున్న పోరాటం దేశాభ్యుదయానికై చేస్తూన్న సశాస్త్రీయ సమరం. అందు మీరు కూడా పాల్గొనవలసిన అవసరం ఎంతోఉంది. విభజించి పరిపాలన సాగిస్తున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవైఖరి మీకీనాటికి కరతలామలకమయింది. ఆ విభజనకు యికముందైనా మీరు తావీయకుండా "ప్రభుత్వం- ప్రజలు" అనే రెండేకక్షులు మన రాజధానిలో ఉన్నవనే కీర్తికి మీరు కారకులు కావాలి. అందుకు మీరు వెంటనే కార్యాచరణను పూనుకోవాలి. ప్రజలకోరికకు భిన్నంగా ఏర్పడ్డ నడమంతరపు మంత్రివర్గాన్ని కూలద్రోయటానికి మీరూ చేతులు కలపాలి. ఈమంత్రివర్గంలో మాకేలాటి విశ్వాసంలేదని మీరుకూడా ప్రకటించాలి. శాసనసభలు వెంటనే సమావేశపరచటానికి గవర్నరుకు ఒత్తిడి కలిగించాలి. త్రికరణశుద్ధిగా కాంగ్రెస్‌లో మీరు లీనమైపోయి, వారి సశాస్త్రీయ పోరాటానికి దోహద మొసగాలి.

తిరిగి ప్రజల విశ్వాసం చూరగొనాలంటేను ప్రజలే సర్వాధికారులనే సూత్రం, మీరు నమ్మితేను మీకింతకంటె మరి తారకమంత్రం లేదు.

—ప్రజామిత్ర

ఇంగ్లండులో భారతీయ విద్యార్థులు

ఇంగ్లాండులో మూడు నాలుగు వేల మంది భారతీయ విద్యార్థులు గలరు. ప్రతివిద్యార్థికి సగటున సాలుకు 250 పౌనులు పట్టుతుంది. మొత్తంమీద 10 లక్షల పౌనులు ఇండియాద్రవ్యం ఇంగ్లండులో ఈవిధంగా ఖర్చగుతుంది.

బర్మామంత్రుల సమావేశమున ప్రెస్సు ఆక్టుక్రింద ప్రెస్సులు డిపాజిటు చేసిన ధనమును వాపసుచేయవలెనని గవర్నరుకు సిఫార్సుచేయవలెనని తీర్మానించిరి.

4వ పుట తరువాయి.

ఆసమావేశంలో టర్కీ జాతీయ సమాఖ్యను దర్శించి యేకగ్రీవంగా అంగీకరించింది.

ఇది మిత్రమండలివారికి తిరుగుబాటుగా ఆంగ్లేయులు భావించి నిర్దాక్షిణ్యముగ జాతీయవాదుల హింసింప మొదలుపెట్టారు. 40 మంది టర్కీ నాయకులను, నిర్బంధించిమాల్టాద్వీపములలోని చెరసాలలో పడవైచిరి. జాతీయవాదులు చాలా మంది కాన్‌స్టాంటినోపిలు వదలి కెమాలునుచేరిరి.

జాతీయవాదులందరు తిరుగుబాటుదారులని సుల్తాను ప్రకటించాడు. మరణవిధించి వారంటులు పంపినాడు. ఈవిధంబుగ చర్యలన్నియు దేశమును మరింత శిథిలముచేసినది. క్రమక్రమముగ అందరును ముస్తఫాను చేరుకొన్నారు. జాతీయోద్యమం దేశమంతా అతిత్వరితంగా వ్యాపించింది. సుల్తాన్ ఆంగ్లేయులచేతిలో కీలుబొమ్మ అయినారు. ప్రజలకు మితిలేని ఆగ్రహం కలిగింది. వేనవేలకు వాలంటీర్లుగ చేరిరి.

నిర్బంధములో లేని పార్లమెంటు సభ్యులు అంగోరాలో సమావేశమై వారు సుల్తాను తీసివేశామన్నారు. ముస్తఫా కెమాలుపాషా అధ్యక్షతక్రింద ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించారు.

సుల్తానుకు పోటీగా జాతీయప్రభుత్వం స్థాపించబడింది. దేశమంతా అండ. క్రమక్రమంగా కెమాలు తన పక్షానికి బలంచేకూర్చుకున్నాడు. సోవియటురష్యా చాలసహాయపడింది. గ్రీకులు మున్నగువారినిఢీకొనగల్గాడు. జయాన్ని పొందాడు. దేశం వశపరుచుకున్నాడు. సుల్తాన్ ప్రభుత్వం కూలిపోయింది. తుదకు బ్రిటిషువారు అంగోరా ప్రభుత్వంతో రాజీపడ్డారు. 1920 మార్చి నెల 16 తేది సుల్తాన్ ప్రభుత్వం అంతరించింది. ప్రాణసంరక్షణార్థం నవంబరు 17 తేది సుల్తాన్ తనభార్యాపుత్రాదులతో రహస్యంగా దేశాన్ని వదిలాడు.

కెమాలుపాషా పెద్దసంస్కర్త. అన్నివిధాల స్త్రీలకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యం కలుగజేశాడు. సర్వతోముఖమైన అభివృద్ధి కలుగజేసాడు.

శాంతిభద్రతలకు లోటులేదు. పరిశ్రమలు శాస్త్రీయంగా వృద్ధిపొందాయి. అన్నికళలు పెంపొందాయి. నైతికజీవనం పునరుద్ధరింపబడింది. మూఢవిశ్వాసాలు పారద్రోలబడ్డాయి. మతము యొక్క నిరంకుశం నిర్మూలమయింది. దేశంసుభిక్షంగావుంది.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

క్లెయిము పరిష్కార ప్రశంస

ఆంధ్రి ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ కార్యదర్శిగారికి

అయ్యా,

పట్లా నెం॥ 6718 రు.

పై పట్టాదారున్నూ, నాభర్తగారున్నూ అయిన కీ॥ శే కాళేవెంకటసుబ్బారావుగారి తాలూకు క్లెయిము తమ కంపెనీవారు అతి శీఘ్రకాలములో పరిష్కరించి, సదరు పట్టామొత్తము రూ 1036 -లకు (బోనసుతోసహా) ఒంగోలు ఆంధ్రబ్యాంకి బ్రాంచిపై పంపినచెక్కు తమ చీఫ్ ఏజంటు శ్రీ చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి ద్వారా నాకుముట్టినదని తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నాను. త్వరితముగను, ఎట్టియిబ్బందియు లేకుండను, యీ క్లెయిమును తాము పరిష్కరించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞురాలను.

పట్టాదారుల కిట్టి సేవచేయుచున్న మన ఆంధ్రి భీమాకంపెనీ దినదినాభివృద్ధి యగుగాక !

చిత్తగించవలెను,

ఒంగోలు
21—1—1937

కాళే కామమ్మ.

మోపాడు ప్రాజెక్టు దుస్థితి

రామచంద్రుని కొండయ్య

కావలి, ఉదయగిరి, కనిగిరి తాలూకాలలో కొన్ని గ్రామాదుల రైతులను నిర్వీర్యము చేయుటకుగాను మోపాటి ప్రాజెక్టు యేర్పడినది.

సదరు చెర్వుపని ప్రారంభించి పూర్తి అయ్యేలోపలనే నీరు పాయదలచు నిర్ణయించిన గ్రామములలోని ప్రతిరైతున్నూ యింకా అనేక పూర్లల్లోని చాలామంది రైతులున్నూ క్రిష్ణా, గోదావరి మొదలయ్యిన ప్రాజెక్టులవలనే అభివృద్ధికి రాగలదనేఆశతో గవర్నమెంటువారు యేలమువేయగా కొంతమందిన్ని, రైతులవద్ద కొంతమందిన్ని విషాధి కార్లయ్యెరి తెలియక లక్షాధికార్లు కావలనే ఆశతో భూములను అప్పులుతెచ్చి సొమ్ములు మొదలయిన యితర ఆస్తుల నమ్మి సంపాయించినారు. యీ భూములు సంపాయించిన వారందరూ కష్టకులే. యీచెర్వుయొక్క దుస్థితివల్ల వీరందరూ కార్మికులయినారు. మోపాటిచెర్వు ఆయకట్టు 12 వేల యకరములు. ఓసుకవలి యిప్పటికి సుమారు 15 సంవత్సరములైనది. వర్షం వరిక చెర్లోకి సకాలమునకు నీరువచ్చి నప్పుడెల్లా ముదురుగా మొలగొలుకు వరి వేయుటకు అదును కాలమగు జూన్ జూలై నెలలలో, నీళ్లు వదలుటనుబట్టి మాగాణభూములైనను సత్తువ లేమిడిగావున్నను తెగుళ్లు తగిలినను నీరు తక్కువ అయినను 6 మాసములకు ఫలింపుకాలగిన ముదురువైరు అయినందున, కూలికి కిస్తుకు వ్యవసాయ కర్చులకు దండగలేకుండా పంటలు పండుచున్నందువల్ల రైతులు క్రమశః భూములను వృద్ధిచేయుచున్నారు. కొన్ని సంవత్సరములలో సకాలమునకు వర్షములులేక సదా ప్రాజెక్టులో నీరులేనందున యింతవరకు ఆయకట్టులో అర్థాంశమయినను సాగుబడికాలేదుగాని రైతు నుక్తిలేదు. యితరవూళ్లల్లో రైతులు కిస్తు చెల్లించలేక కొంతమంది భూములు యేలంపడి పోయినవి. కొంతమంది ఐ. పి దాఖలుచేసినారు. మిగిలినవారు శల్యాగత ప్రాణములమాదిరి కనిపెట్టుకొనివున్నారు. యిటువంటి దుస్థితి దుర్భర దారిద్ర్యస్థితి రైతులకు సంభవించినదనిన్ని సదరు డెల్టాకు అనుకూలపడగల పిల్లాపేటకి అనకట్ట కట్టించమనిన్ని యెన్నో పర్యాయములు గవర్నమెంటువారికి విజ్ఞప్తులు పంపుకున్నందుకు సలాం చెయ్యలేకనే మసీదు యిరిగి మెత్తనబడ్డట్లు జూన్, జూలై నెలలలో, నీళ్లు వదలబడదనిన్ని అక్టోబరు నుంచి నీళ్లు యివ్వెదమనిన్ని 1846 ఫసలికి వుత్తర్వు సాదర్ చేయించినారు. వేనకువేలు జీతం దరిద్రనారాయణదేవర తాండవమాడే బీదరైతుల సొమ్మునుంచి తీసుకొనే అధికార్లు రైతుకు యంత ఆదరణ చూపుచున్నారో లోకము గ్రహించుగాక. సదరు వుత్తర్వు ననుసరించి అక్టోబరులో సన్నవరి మొలగొలుకవరి వేయుటకు అదునుకాదు, పండదు. శేతవరి కేసరి రాగి వేయవలెనన్న దానికి అదునుకాదు. నవంబరు నెలలో రాగి జనవరి నెలలో కేసరి వెయ్యవలెన్ని అదనుకాలం. యీ రెండువైర్లు అర్థాయుష్యం. ఫలం శూన్యం. ఖర్చులు జాస్తి. కూలి దండగ. యిటువంటి నిర్భాగ్యమగు వైర్లు పెట్టినచో రైతు ఆకాశపాతాళ వాసియేకాని పురోభివృద్ధికి రాజాలడు. యిది గాక రైతులకువుండే మెట్టపొలాల్లో జొన్న వుల్వ మొదలయిన వైర్లు వేసుకునే అదును. అక్టోబరు వుత్తర్వు ప్రకారం పల్లపు భూములలో నీటివైరు వేసుకొనే సమయం. రెండు వకేసారి సంధించినవి. పల్లపుభూములలో నీటివైరు వేయాదవన్న ఫలం స్వల్పం. వ్యవసాయకర్చులు కిస్తు తోను, కర్రు, వాగలి, అయినా మిగులుతుందో లేదో. మెట్టపొలాలు వైర్లువేసుకొని వూరకవుండామా సవాలక్ష ఖాయంమాగాణి సాగించివా బీడు వున్నా కిస్తుతప్పదు. తీర్వజాస్తి భూములలో మెట్టవైరు వేస్తే తిరిగి 2-3 సంవత్సరములు ఎక్కువ సత్తువలు చేయనిది నీటివైరుకాదు. వెనక్కుపోతే భావి ముందరికిపోతే చెర్వు అయినది రైతుల కష్టం. ధాతుకర్వవచ్చినదే బ్రతుకుదెరువ వెట్లనా అనే భీతాహంతో యీఫసలీ కొంతరాగి కొంత కేసరి వేసినారు. కర్వఅనే భీతాహంతో సాగుబడిచేసినవా ఫసలి 1345 మొలగొలుకువరి సాగించి విస్తీర్ణములో అర్థాంశమైనను యీఫసలీకి సాగివుండలేదు. పాలకులకు కిస్తు యంతరాగలదో రైతులు పంట అంతే: యిన్నికష్టనష్టములు రయితులు పాల్పడి రాగి కేసరి సాగుబడిచేసినందుకు కేసరి ఎన్ను తీసె సమయమగు డి|సెంబరు 1 ది తూములు బిగించినారు. నవంబరులో వేస్న రాగి కోతపడినది. జనవరి ఆఖరువర్కు వేసిన కేసరి మే నెలలోగాని కోతపడదు. వరి ఎండిపోవుట ప్రారంభించినది. సూపర్ వైజరు వారిని అడిగితిమి. అక్టోబరులో వదిలిన తేది మొదలు 3 మాసములేగదా నీళ్లుయిచ్చినది. వైవారికి వ్రాసినామని చెప్పినారేగాని నీళ్లువదలలేదు. యింతలో భగవదనుగ్రహంవల్ల వర్షము కురిసినది. అర్థమో సర్థమో పండినది. పంటలు పండినా యెండినా పన్ను తప్పబోదు. యిండ్లోగి వంటిపై ఆస్తి అమ్మించి కిస్తు వసూల్ చేసుకొనేది రివిన్యూ వారు, నీళ్లు యిచ్చేది. పి. డబ్లువారు. అందువల్ల కిస్తు ముందే వసూల్ చేసిరి. నీళ్లు వరి వెన్ను తీసె వరకే గిగించిరి. యేవిధమున చూచినా తల్లిలేని పిల్ల ధరణి [illegible] కునుకు కష్టనష్టములు విచారించువా[illegible]

నెల్లూరు ఆసుపత్రి— విరాళి మొసగిన పెద్దలు.

నెల్లూరుగవర్నమెంటు ఆసుపత్రిలో పన్నెండు ఇనుప మంచములున్న్నూ, పన్నెండు పరుపులున్న్నూ అవసరం కావలసి వుండినదనిన్ని వాటిని ధర్మార్థముగా ఇచ్చుటకుద్దేశము గలవారు తమ ధర్మోద్దేశమును తెలియపరచవలసినదనిన్ని మాకమిటీ వారు 31—3—37 తేదిని ప్రకటించియుంటిమి. దానిపై ఈదిగువ వుదహరించబడిన దాతలు చందాలు పంపియున్నారు. వారుయిచ్చిన చందాలతో మంచములు కొనబడి మంచములపై ధర్మమిచ్చినవారి పేర్లు వ్రాయబడి సదరు గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిలో 15-5-37 తేది లోగా ఉంచబడును. వాటినిచూడగోరువారు ఆ పైచెప్పిన తేదిగాని అటు తర్వాతగాని చూడవచ్చును. ఈవిరాళి మొసగిన మహనీయులకు కమిటీవారు కృతజ్ఞులు.

విరాళి మొసగినవారు.

1. శ్రీమతి తెబాల సర్వతిమ్మగారిజ్ఞాపకార్థము మ.రా.శ్రీ పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు యిచ్చినది రు. 50.
2. ,, వేమన అక్కపనాయుడుగారు, కరటంపాడు, రు. 25.
3. ,, మాలెపాటి రామచంద్రయ్య నాయుడుగారు, పాతెనాపురం, రు. 25.
4. ,, టి. లక్ష్మనర్సారెడ్డిగారు, కుడితిపాళెం, రు. 25.
5. యం యస్. అక్బర్ బి.ఏ. గారి జ్ఞాపకార్థం ఒకరు, రు. 25.
6. మ.రా.శ్రీ రాచపూటి రామలింగం చెట్టిగారు, రు. 44.

హాస్పిటల్ ఎడ్వైజరీ కమిటీ,
నెల్లూరు.

విరహ వేదన

బాలకవి
మహాకాళి బలరామయ్యగారు

కలికి, దాపగ జేల నిక్కంబు పల్కు
చున్నదానను వినుము నా మందరాంగు
విడిచి, మనజాల జేనొక్క కుడియమైన
శిఖరితోడి తెమ్మ నా జీవితేశు
స్మరుండు దుర్మతియై పుష్పసాయకముల
వదలుచున్నాడు నిర్దయ............
...........................మదనమూర్తి!
తగునె! యబలలమీద నీక్రౌర్యకార్య
ములను జూపించువా? రమాలలన తనయ
మచతి, రతికాంత మంగళ సూత్రమహిమ
బ్రతికియుంటివి యాధర్మగరలన దగ్ధ
మయ్యె మాబోటివాగల యసువులోలువ

*

అకట! వానికితోడు యీయబ్జుడిపుడె
వేడితూపుల గైకొని దాడివెడలె
మలయమారుతుతోడనే మందభాగ్య
నో చెలీ! యేమిసేతును నోర్వజాల
భీమ ణాసలసదృశమా - విరహవేద
నంబు - నికమార్గమేది కట్టా!.........
...........................దురాత్మ!
నీదు నిక్కంపు నడవడి నెఱుంగలేక
బ్రజలు చంద్రుడు చల్లనివాడటంచ్రు
వరమృగాంకుడు గోముఖవ్యాఘ్రమనుచు
చాటెదను లోకమెల్లను సంతసింప

*

సకియ పొమ్మిక గొనితెమ్ము సత్యశీలు
ముకురముల గెలిసేయు కపోలకముల
తనివితీరగ ముద్దాడి దనరవలయు
చారువక్షస్థలంబను శయ్యమీద
ప్రేమతో హాయిగా నిదురింపవలయు
యల సుధాపూర్ణబింబాధరంబు ప్రీతి
గ్రోలి సంతోష జలధిలో దేలవలయు
నెచ్చెలీ, పొమ్మ ద్రుతగతి, నీవు పోయి
తెల్పి నా దురవస్థ నా దివ్యపురుషు
తోడి తెచ్చి ననిపుడె సంతోష మొదవ
కంఠహారం బొసంగుదు కాన్కగాను॥

బ్రిటిషు చక్రవర్తి కుటుంబపు ఖర్చులు

క్రొత్తగా పార్లమెంటువారు ఆమోదింపబోయే ఖర్చుల వివరాలు యీ క్రిందివిధంగా వుండునని తెలియుచున్నది.

	పౌనులు
రాజదంపతులకు	110000
(ఇందులో 33000 రాణీకిపోతవి.)	
రాజగృహ సేవకులజీతాలు	134000
కుటుంబ ఖర్చులు	153000
రాజోపకరణాలు	13000
ఎలిజబెత్ రాణి (విధంతువైతే)	70000
మేరీరాణి	20000
కన్నాట్ ప్రభువు	25.00
వివాహితులైన ప్రభు కుమారులు 1 కి	25000
ఎలిజబెత్ రాకుమారి	6000
మార్గరెట్ రాకుమారి	6,000
రాయల్ రాకుమారి	6000

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము ముద్రణము నగుచున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు
ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరి,
నెల్లూరు.

ఉచిత బంగారు కవచము

మహాశక్తి పూజకొరకై రు.3-0-0 తక్కువలేకుండ పంపవలెను.

లక్షలాదిగా వెచ్చించినను నెరవేరని కోరికలు నెరవేరగలవు. దీనిఫలితమును పొందుటకు ఏమాత్రం కష్టపడనవసరము లేదు. ఇది "వశీకరణమంత్రము" అ ప్రయత్నముగా ఫలితమిచ్చును. ఏ స్త్రీని కోరుచుంటివో ఆస్త్రీ ఎంత కఠినమనస్సు కలిగియున్నప్పటికిన్ని నీవు కవచము ధరించిన నీయందుకోరికగలదై నీతో ఎల్లప్పుడూ వుండుటకిచ్ఛగించును. నిరుద్యోగులకు చేతనాభివృద్ధిని కలుగజేయును. పరీక్షలు, వ్యాపారము, వ్యాజ్యాదులు, లాటరీపందెముల యందునీకు జయముసమకూర్చును. మరియు నీకురానున్న కష్టములను తొలగించి దుష్టగ్రహబాధ నివారణ గావించును.

పండిట్. ఆర్యవైద్యాశ్రమం,
నాగవళీనదీతీరం, చికాకోల్.
Free Book-let on applicaontin

కోకోకము

స్త్రీ పురుష రహస్యములు 64 చిత్రపటములతో 280 పేజీలుగల పుస్తకము ధర రూ 1-0-0 పోస్టు ఖర్చులు. 0-5-0 ఇందులో స్త్రీ పురుష శృంగార రహస్యములు, శయ్యాగృహ మర్మములు గలవు.

ముద్దులు మర్మములు

పడకటింటి ముచ్చటలు, రతి సంబంధమయిన అనేక మర్మవిషయము లిందు గలవు. 8 పటములతో 140 పేజీలు గల పెద్దపుస్తకము. ధర రూ 0-8-0 పోస్టు ఖర్చులు 0-5-0. కోకోకము ముద్దులు మర్మములు ఒకేదఫా కొందుకొనిన పోస్టు ఖర్చులతో 1-12-0

కుటుంబ స్వబోధిని

కోట్లు, క్రాకట్లు, షర్టులు, జాకెట్లు కత్తిరించికుట్టు క్రొత్తపద్ధతులు డ్రాయింగులతోగలవు, స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలు యీగ్రంథమునుచూచి సులభముగా నభ్యసింపవచ్చును, ధర రూ 0-10-0.

పోస్టు ఖర్చులు అణాలు 4.

మహారాజ పుస్తకశాల.
అరుణాచలమొదలివీధి 18 నెం, మద్రాసు.

భారతీయ ఆరోగ్యవిధులు.

ఉద్వర్తనము

వి. సుబ్రహ్మణ్యాచార్యులు
(సాహిత్య విశారద — హింది.)

ఉద్వర్తనమనగా నలుగు పెట్టుకొనుట. పప్పు దినుసుల పిండిచేగాని మాలికల వేరుల పిండిచే గాని నలుగు పెట్టుకొనుట మనలో ఆచారముగా నున్నది. కాని నవనాగరికులు వాటికి బదులు సబ్బుల నుపయోగించుచున్నారు. గాన ఉద్వర్తనము వలన గలుగవలసిన లాభములు కలుగకుండా పోవుటయేగాక మిక్కిలి చర్మరోగములు గూడ కలుగుచున్నవి. చర్మము యొక్క మృదుత్వము నశించిపోవుచున్నది. ప్రతిదినము నలుగు పెట్టుకొనుచుండవలయును. దీనివలన కఫము, మేదస్సు నశించును. శుక్రము, బలము, రక్తము, కాంతి, నైర్మల్యము, శరీరమార్దవము ఇవి వృద్ధి పొందును.

ముఖమునందు నలుగు పెట్టుకొనుటవలన నేత్రములకు దార్ఢ్యము, చెక్కిళ్లకు బలుపును కలుగును. ముఖము మంగు పిటికలు లేక తామరపువ్వు వలె మనోహరముగ నుండును.

స్నానము

స్నానము అగ్నిదీప్తికరముగను వృష్యముగను ఆయువును వృద్ధిపరచునదిగను, బలము, ఉత్సాహము, వీనిని కలిగించునదిగను, దురద, మురికి, చెమట, అలసట కునికిపాటు, దప్పి, తాపము వీనిని పోగొట్టునదిగను ఉండును.

అవయవములను చల్లనినీటితో తడిపినపుడు చర్మగతమైన వేడిమి వెలుపల పోక అడ్డగింపబడి శరీరము లోపలికి ప్రవేశించును. అందువలననే స్నానముచేసిన వెంటనే అగ్నిదీప్తి కలుగుచున్నది. చల్లనినీళ్లు శరీరముపై బడగనే చర్మములోని రక్తమునాళములన్నియు ముడుచుకొనును. వెంటనే మరల వికసించుటచే రక్తము వేగముగా ప్రవహించును. అందువలన రక్తప్రసారము బాగుగా జరుగుటచే రక్తములోని మురికి అంతయు మురికిచే అన్యతము కాకుండా శుభ్రముగా నుండు చర్మ గవిరంధ్రములనుండి బయలువెడలును. అందువలన చర్మరోగములన్నియు నశించును. ప్రాతఃస్నానము చేయువానికి దుస్స్వప్నములులేని సుఖనిద్ర కలుగును. శుచిత్వ మేర్పడును. మలములన్నియు హరించిపోవును. తేజస్సు వృద్ధియగును. దేహకాంతి, సుఖము, కామేచ్ఛయు కలుగును. బద్ధకము నశించును. స్త్రీలుగూడ ప్రాతఃస్నానము చేసిన యెడల పైలక్షణములన్నియు కలుగును.

శీతోదకముచే శిరస్నానమును ఉష్ణోదకముచే కంఠస్నానమును చేయుట మంచిది. వారి శ్లేష్మ ప్రకోపమునందు మాత్రము ఉష్ణోదకముచే శిరస్నానము చేయుట మంచిది.

శీతోదక స్నానము సామాన్యబలవర్ధకమువంటిది. రక్తపిత్తమును శమింపజేయును. స్థౌల్యము తగ్గించును.

ఉష్ణోదకకంఠస్నానము బలమును వృద్ధిచేయును. కఫవాతములను పోగొట్టును.

ఉష్ణోదకశిరస్నానమువలన వెండ్రుకలకును కండ్లకు బలహానిని కలిగించును. ఎల్లప్పుడును ఉష్ణోదకశిరస్నానము చేయకూడదు. చేసినప్పుడైనను నులివెచ్చని నీటితో చేయవలయును.

సదా శరీరమార్జనము లేపనము చేసుకొని స్నానముచేయుచుండినయెడల శరీరము ముడుతలు పడుట వెంట్రుకలు నెరయుట మొదలగు వార్ధక్యలక్షణము లేనివాడై మానవుడు నూరుసంవత్సరములు జీవించును.

జ్వరము, అతిసారము, నేత్రరోగములు, కర్ణరోగములు వాతవ్యాధి, కడుపుబ్బరము, పీనస, అజీర్ణము ఈరోగములు గలవారును అప్పుడే భుజించినవారును స్నానముచేయరాదు.

స్నానముచేసినవెంటనే శరీరమును పరిశుభ్రమైన వస్త్రముచే తుడుచుకొనిన శరీరమునకు కాంతికలిగి దురద, చర్మరోగములు నశించును.

స్నానముచేయు పద్ధతులలో కొన్ని భేదము లున్నవి. ఆంగ్లవైద్యశాస్త్రవేత్తలు స్నానపద్ధతులను మార్చివానిద్వారా మందులక్కరలేకయే రోగములను కుదుర్చుచున్నారు. వీనిలో ముఖ్యమును అత్యంతగుణకారము ప్రస్తుతము యొక్క వాగ నములలోన్నవియు నగునవి కటిస్నానము, లింగస్నానము ననునవి. వీనిని గురించి వ్రాయదలచిన ప్రస్తుతవిషయము వెనుకబడునుగాన వీనిని మరొకమారు సవిస్తరముగా పాఠకులకు అందజేయగలను. ఉష్ణోదకస్నానము క్షీరపానము, శాస్త్రయుక్తముగ తినకుండ తక్కువవయస్సుగల యువతులతో సంభోగము, స్నిగ్ధముగను ఉష్ణముగనుండు ఆహారము అనునవి మానవులకు హితకరమైనవని మహర్షులు తెలిపియున్నారు.

జర్మనీలో 25 ఏండ్లయువకుడొకడున్నాడు. అద్దపు పెంకులు తిననిదే అతనికి ఆహారము జీర్ణము కాదట. అందువలన అతడు అద్దపుపెంకులను పింగాణిపెంకులను ముక్కలుముక్కలుచేసి తినుచున్నాడు. ఆముక్కలు తినగా అతనిశరీరము నుండి బయటికివచ్చుచున్నవి. ఇట్లు బయటికి వచ్చిన గురుతులు అతనిశరీరమున పలుభాగములలో కనబడుచున్నవి. జర్మనుడాక్టరులు ఈతని శారీరకవ్యవస్థను చూచి ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

తూ. గో. జిల్లా రైతు సోదరులకు విజ్ఞప్తి.

ఈప్రపంచం అంతా అనుభవిస్తూన్న విలాసాలు-భోగాలు-మనం రాత్రింబవళ్లు చేసినశ్రమకి ఫలితాలే. ఈరాజ్యాంగయంత్రం నడుస్తూందంటే మనకష్టార్జితం మీాదనే. ఈఉద్యోగస్థుల జీతాలు మన సంపాదనలోనుంచే ఇయ్యబడుతున్నాయి. ఈపాఠశాలలు, కళాశాలలు, హాస్పిటల్లు మ్యూజియములు, అన్నీ మనసంపాదనమీాదనే నడిపించబడుతున్నాయి.

కాని మనస్థితి చూచుకోండి. మన మట్టుకు చదువులేదు, సంధ్యలేదు, మంచి లేదు మాకులేదు. ఆఖరికి ఇంతమందిని పోషించగా మిగిలినదాంట్లో మనకి గంజికూడా దొరకడంలేదు. అజ్ఞానంచేతనో భయంచేతనో నిజమనుకునో, మన పిల్లల కడుపు కట్టుకొనియైనా ఈ ప్రభుత్వానికి జమీాందార్లకి ఉద్యోగస్థులకి మన పంటలనన్నింటిని దోచిపెట్టినా వాళ్ల రాక్షస కడుపు నిండడంలేదు. రోజూ రోజూ అదితే, ఇదితే, అని మన నెత్తి కొడుతున్నారు. కారణం? మన అలుసుదనమే? ఇంత అలుసుదనానికి కారణం ఏమిటి? మనవిషయం మనకే తెలియకపోవడమే. ఏం చేస్తే ఈ దురంతాలణుగుతాయో తెలియకపోవడమే!

ఇప్పటికైనా మనస్థితిని దానివిరుగుడును గుర్తించి, ఒక్క కట్టుబాటుతో మనల్ని పీల్చి పిప్పిచేస్తూన్నవాళ్ళకి మనలిని దోచుకుంటూన్నవాళ్లకి ఉద్వాసన చెప్పాలి. లేకుంటే ఇంక మారుగతిలేదు. ఒకమూాల ప్రభుత్వంతో ఒకమూాల జమీాందార్లతో ఒకమూాల భూఖామందులతో ఒకమూాల లంచగొండి ఉద్యోగులతో పోరాడి జయం పొందాలంటే మనసంఘం మంచి బలంగా ఉండాలి. ఆగష్టు 1 వ తేదిలోగా రైతులంతా సంఘంలో చేరాలి. గ్రామ గ్రామాల సంఘాలు స్థాపించాలి. జిల్లాఅంతట ఫిర్కా- తాలూకాసంఘాలు ఏర్పడాలి. అన్నిసంఘాలు, అందరు సభ్యులు అవసరమైనప్పుడు హక్కు అడుగుమీాద హక్కుపాట, మాటమీాద లేచి, నడచి, రక్షణయాత్రలు చేసి సభలుజరిపి తమ తమ అవసరాల ప్రకటించి ఆలోచనల స్ఫుటపరచి ఆశయాల ప్రజ్వలింపచేసి, తమ సంఘశక్తి, రాజకీయ వ్యక్తిత్వము అర్థికపు పూపు ఎల్లరకు ప్రత్యక్షమగు నటుల చేయవలెను.

ఆలస్యం చేయడానికి "తొందరేముంది? చూద్దాంలే!" అనడానికి సమయం కాదు. ఒకమూాల ప్రపంచంలోని జమీాందార్లు ధనవంతులు తమ తమ బలసంపత్తుతో సిద్ధం అవుతున్నారు, ఇంకొకమూాల ప్రతిదేశములోనూ ఉన్న మనబోటి కష్టజీవులు తమ తమ సంఘబలంతో సిద్ధం అవుతున్నారు. ఒక్క మనమే చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుంటే ఏలాగ? మనకు-మన భవిష్యత్సంతానానికి సుఖం విశ్రాంతి ఇచ్చే ఈ ఉద్యమాన్ని ఉత్సాహంతో అందరూ నడుంగట్టి ముందుకు నడిపించాలి. ధనసహాయం-జనసహాయం సంపూర్ణంగా కావాలి. రైతులు రైతుఅభిమానులు తమ శక్తికొలది తోడ్పడతారని విశ్వసించుచున్నాను.

కొరపాటి పట్టాభిరామయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి,
తూ. గో. జిల్లారైతు సంఘము.

వాటర్‌విలె అను ఒక ప్రదేశమున మిసెస్ లో విన్సన్ వద్ద ఒక ఆడుకుక్క ఉండేది. ఆమెకీనిని ప్రిన్సెస్ంసెక్స్యురైన్ అని పిలిచేది. ఇది ఇంగ్లీషులో 26 మాటలు మాటలాడగలిగి యుండెను. ఇది చనిపోయినతర్వాత హాప్‌కెంస్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ డన్‌లప్‌గారు పరీక్షించి మనుష్యునికి వలెనే దీనికిని శబ్దమును పుట్టించు నాడులు గలవని తెలిపెను.

* * *

పంజాబులోని శేఖరపువార్తలవలన ఇద్దరు పంజాబీయువకులు ఒకరొండ్రను చక్రవర్తిపట్టాభిషేకసమయమున అచ్చట ప్రదర్శించుటకు తీసుకొని లండనుకు వెళ్లినారని తెలియుచున్నది. విద్యార్థులకంటె ముందుగా గడిశాస్త్రముల లోని వాడిక తీసివేత, పెంచుట, భాగించుట లెక్కలను తప్పులేకుండా చేయగలదట.

ముఖాన కత్తివేసినా
నెత్తురుచుక్క కనబడదు
ఇటువంటివారికోసమే అమృత.
అమృత సేవిస్తే శరీరానికి రక్తం పడుతుంది. కండ బడుతుంది.
ఆరోగ్య బలసంపదలకు అమృత
శేషగిరి పటీరం—ఎగ్మూరు—మద్రాసు.

గాంధిజీ వార్ధా ఆశ్రమము

—[*]—

ఆదర్శప్రాయమగు గ్రామసేవ.

—[•]—

గాంధిమహాత్ముడు 1930 లో స్వాతంత్ర్య పోరాటమును ఆరంభించి దండి యాత్రకు బయలుదేరినపుడు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందినగాని తిరిగి తన ప్రియమగు సబర్మతీ ఆశ్రమమున

ప్రవేశించనని శపథము చేసియుండెను. స్వాతంత్ర్యము చేకూరకనే పోరాటము అంతరించెను. అప్పటినుండియు తన ప్రియశిష్యుడగు జమ్నాలాల్ బజాజి యాహ్వానము నంగీకరించి వార్ధాపట్టణమున నివసించుచున్నాడు. ఆయనతో పాటు ఆయన శిష్యగణముకూడ ఆశ్రమమున ప్రవేశించిరి. ఆశ్రమము సుందర ప్రాసాదములతో గూడిన ఒకతోటయందున్నది. ఇందు రకరకముల ఫలవృక్షములుకలవు. ఈతోట బజాజీది.

వార్ధాలో మహాత్ముని నాయకత్వమున నూతనపద్ధతులతో వ్యవసాయమును చేయుచు అపరిసరగ్రామముల రైతులకు ప్రబోధమును కలిగించుచున్నారు. చెరకును పండించి అచ్చటనే బెల్లమును తయారు చేయుచున్నారు. అనేకరకముల ఫలవృక్షములను పెంచుచున్నారు. తేనెటీగలను పెంచి తేనెను తయారుచేయుచున్నారు. చేతితో కాగితముల తయారుచేయుచున్నారు. ప్రత్తిని వడకించి ఏకుట, వడకుట, నేయుట మొదలగు పనులను యిచ్చట చేయుచున్నారు. అఖిలభారతగ్రామపరిశ్రమల సంఘుయాజమాన్యమున గ్రామ ప్రచారకులకు పై వృత్తులతో బాటు చరిత్ర భూగోళము, గణితశాస్త్రము హిందీ మొదలగునవి బోధించి ఆదర్శప్రాయమగు గ్రామ ప్రచారకులను తయారుచేయుచున్నారు. ఈచోటును మగన్‌వాడి యని పిలిచెదరు. గ్రామపరిశ్రమల ప్రదర్శనశాలకు లక్షరూప్యముల వెచ్చించి సుందరభవనములు నిర్మించుచున్నారు ఈ ప్రాంతమునకు 2 మైళ్ల దూరమున నాల్‌వాడి యను ప్రదే[illegible] అచ్చట చచ్చిన పశు[illegible] ములుతీసి బాగుచేసి చెప్[illegible] పంచులు మొదలగు పల[illegible] వులను తయారుచేయుచు[illegible] వాడిలోను, నాల్‌వాడిల[illegible]

వస్తువులు ఎప్పటికప్పుడు అమ్ముడుపోవును.

సైగాఁ గ్రామము.

గ్రామసేవను ఆచరణలో పెట్టుటకై మహాత్ముడు వార్ధా పట్టణమునకు 5 మైళ్లలోనున్న సెయిగాఁ గ్రామమునకు 9 మాసములక్రింద వెళ్లెను. ఇది బజాజీ స్వగ్రామము. జనసంఖ్య 600. సగం మంది హారిజనులు. రస్తాలులేవు. వర్షాకాలమంతయు బురదతోనే నిండియుండును. గ్రామమున 10 మందికంటె యెక్కువ చదువుగలవారులేరు. రైతులకు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. తలమునక అప్పులు. దారిద్ర్యము తాండవించుచుండెను. ఇట్టి కుగ్రామమున మహాత్ముడు ప్రవేశించెను. గ్రామము వెలుపల బజాజీ పొలములలో కుటీరములు నిర్మించిరి. అచ్చటనే మహాత్ముడును, మీరాబాయి, కస్తూరిబాయి, ఇంకను కొందరు నివశించుచుండిరి. వీరు ప్రతి దినము గ్రామ బజారులన్నియు శుభ్రము చేయుచురు. గ్రామములోని బాలబాలికలకు విద్యగఱపెదరు. ఆరోగ్యవిధులను గూర్చి బోధించెదరు. ప్రతిదినము స్నానముచేయుట, వస్త్రములు మార్చుట మొదలగునవి బోధించుచున్నారు. ఇది మలేరియా ప్రదేశమగుటచే 300 మందికి జ్వరములువచ్చెను. వారికందరికి మహాత్ముడు ఆయుర్వేదమందు నొసంగి స్వయముగ ఉపచారము చేసెను. ఈ గ్రామముననేగాక పరిసరగ్రామములకు గూడ వెల్లి సేవచేయుచుందురు.

—

పశ్చిమ ఆఫ్రికాలో వెన్ననిచ్చు చెట్టు ఒకటి ఉన్నది. దానినుండి వెలువడు వెన్న ఆవువెన్నకన్నను రుచికరముగను బలవర్థకముగను ఉన్నది.

నెల్లూరు ఉత్తర జిల్లాబోర్డు

ప్రెసిడెంటువారికి ప్రశ్నలు

బోర్డుమెంబరు ఓ.శేటి ఆదినారాయణ శెట్టిగారు జిల్లాబోర్డు మరు మీటింగులో క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబివ్వమని ప్రెసిడెంటుగారికి యీనెల 6 తేది రిజిస్టరు పోష్టుద్వారా తెలిపిరి.

(ఎ) 1937 వ సంవత్సరము మార్చి ఏప్రెల్ నెలలలో బోర్డుప్రెసిడెంటువారు ఎచ్చటెచ్చట టూరుచేసినారు.

(బి) టూర్ చేసియుండిన టూరింగు రోజులలో చేసిన పనిఏమి?

(సి) ఆరెండునెలలకు బత్తా ఏనెలకు యెంత బిల్లుచేసినారు.

(డి) తే 24-4-37 ది ప్రెసిడెంటువారు ఎచ్చట వుండినారు? ఆరోజు వారు చేసిన పని ఏమి? ఆరోజుకు బత్తాకు బిల్లుచేసియుండిన మొత్తమెంత?

2 (ఎ) పైరెండునెలలలో ప్రెసిడెంటువారు టూరుకు పోయినప్పుడు క్యాంపు గుమాస్తాను వెంటతీసుకొనిపోయి యున్నారా? అట్లు తీసుకొనిపోయియుండిన ఆగుమస్తా ఎవ్వరు?

(బి) అట్టి గుమాస్తా ఆరెండునెలలకు టూరింగురోజులలో బత్తాకు బిల్లుచేసియుంటే తేదివారిగా తెల్పవలసినది?

(సి) యండిసుబ్బారావుపేరట బత్తాకు యీరెండునెలలలో బిల్లు చేయబడినదా? చేసియుండిన మొత్తమెంత? ఆరోజులలో వీరు ఎక్కడికి ఏపనిమీద పోయియుండిరి.

3 (ఎ) సింగరాయకొండలో ఉండు బోర్డువారి రావారిబంగళాలో 1936 వ సం॥ అక్టోబరు నుండి 1937 వ సం॥ ఏప్రెలు నెలాఖరువరకు ఎవ్వరెవ్వరు ఏతేదీలలో ఎన్నిరోజులు బాడుగకు వుండినారు?

(బి) మ. రా. శ్రీ. రావుసాహెబు యం. ఎ. అబ్బాయినాయుడుగారు వల్ల ఎంతడబ్బు అద్దెక్రింద 1936 సం॥ అక్టోబరునుండి 1937 సం॥ ఏప్రెలు నెలవరకు వసూలుఅయినది. పైతేదులలో వారు మొత్తము ఎన్నిరోజులు ఆబంగళాలు వినియోగపరచుకొని యున్నారు?

4 (ఎ) ఉత్తరబోర్డు పంచాయితీ ఆఫీసరు 1937 వ సం॥ ఫిబ్రవరి మార్చి, ఏప్రెలు నెలలలో ఏతాలూకాలలో ఏగ్రామములలో ఏఏతేదులలో టూర్‌చేసినారు. ఆనెలలలో టూర్ చేసిన మొత్తము రోజులెన్ని?

(బి) పై తేదులలో ఎన్నిపంచాయితీలు తనిఖీ చేసినారు?

(సి) క్రొత్తపంచాయితీలు ఎన్ని స్థాపించినారు?

(డి) పై మూడునెలలలో బిల్లుచేసిన బత్తా మొత్తమెంత.

(ఇ) తే 24-4-37 ది పంచాయితీ ఆఫీసరు ఎచ్చటవుండినాడు? ఆరోజుచేసిన పనియేమి?

(ఎఫ్) పంచాయితీ ఆఫీసరు వారివద్ద యీలోకానకు పంచాయితీలు స్థాపించుటకొరకై రాబడిన అర్జీలు ఎన్ని నిల్వలోయున్నవి. తాలూకావారిగా తెల్పవలసినది? అర్జీలు నిల్వలోయుండిన కారణమేమి?

6. (ఎ) ఈ పంచాయితీ ఆఫీసరు యీజిల్లాకు వచ్చునప్పటికి ఎన్ని పంచాయితీలు ఉత్తరబోర్డు ఏరియాలో వున్నవి? వీరు వచ్చినతర్వాత ఏ తాలూకాలలో ఎన్ని స్థాపించినారు. పంచాయితీలు పెట్టుకొనదగిన గ్రామాలు ఎన్నియున్నవి? తాలూకావారిగా తెల్పవలసినది. అట్టిగ్రామాదులలో పంచాయితీలు స్థాపించుటకు మీరుచేసిన పనిఏమి?

(బి) కనిగిరి తాలూకా మొగల్లూరు గ్రామమునుండి పంచాయితీకొరకై అర్జీ వచ్చినదా? ఎప్పుడు? దానిపై జరిగించిన చర్య ఏమి? పంచాయితీ ఆఫీసరు ఆగ్రామం మకాంచేసినారా? ఎంతకాలమునుండి ఈఅర్జీ నిల్వలో యున్నది. ఈ అర్జీ వచ్చినతరువాత పంచాయితీ ఆఫీసరు కనిగిరి తాలూకాలో ఎన్నిపర్యాయములు, ఎన్నిరోజులు టూర్ చేసినాడు? ఆరోజులకు బత్తాకుచేసిన బిల్లు మొత్తమెంత? ఆ టూరింగురోజులలో చేసిన పని స్వభావమేమి?

(సి) పై అర్జీ వచ్చినతర్వాత ఎన్నిపంచాయితీలు స్థాపించినారు? ఎన్ని పంచాయితీలు తీసివేసినారు?

7. కనిగిరితాలూకా గుంటుపల్లెమజరా క్రొత్తపల్లె తేక మాలవారిపల్లెనుండి బావికై బోర్డుకు అర్జీలు ఇచ్చుకొనుచున్నారా? రైఫల్ కేమ్‌జాకు ముందు అర్జీలువచ్చినవా? అట్లురాబడిన అర్జీలపై జరిగించిన చర్యయేమి? అట్టిరికార్డును మీటింగులో వుంచవలసినది.

8. కనిగిరి తాలూకా మొగల్లూరు మండినాగిరెడ్డిపల్లె వగైరా గ్రామాదులకు పోవుమార్గంలో నొక చలివేంద్ర పెట్టించుటకు ప్రెసిడెంటువారు ఏదైనా ప్రయత్నముచేసినారా? చేయనియెడల యింతటనైనను నొకచలివేంద్రమును, చెట్లువద్ద పెట్టించెదరా?

9. (ఎ) ఉత్తరబోర్డు ఏరియాలో ఉదయగిరి కనిగిరి తాలూకాలలో ఎంతమంది ఎలిమెంటరి స్కూళ్ల టీచర్లను ఎక్కడెక్కడికి ట్రాన్స్‌ఫర్ 1936 వ సం॥ డిసెంబరునెల నుండి యిప్పటివరకు చేసివున్నారు?

(బి) కనిగిరి తాలూకా పామేపురం డిస్ట్రిక్ బోర్డు ఎలక్షనులో (అనగా 24-4-37 తేది జరిగినది.) జిల్లాబోర్డు ఎలిమెంటరిస్కూళ్ల టీచర్లు ప్రచారంచేసినట్లు ప్రెసిడెంటువారి నోటీసుకు రాబడినదా? వచ్చివుండిన యేమిచర్య జరిగించినారు?

—

తూర్పుఆఫ్రికాలో ఒక మడుగుకలదు. దానిలోనీరు శుద్ధమైన సోడావాటరుగా నున్నది. ఇది ఆరిపోయిన ఒక అగ్నిపర్వతమునకు సమీపమున నున్నది. దానినుండి నీరువచ్చి యీమడుగులో పడుచుండును.

* * *

వైజ్ఞానికులు యింతవరకును వస్తువులు చేయిలేని వృద్ధిని వలెనులు తగ్గిపోవుటను కని పెట్టియుండిరి. కీలని మనుష్యులయందును ప్రయోగించి త్వరలో మనుష్యులుకూడ ఉష్ణశీతలములనుండి పైయాత్ర్యలను పొందుటకని తెల్పియున్నారు.

రు 1-4-0 లకు మూడు గడియారాలు,

యింకా 1675 బహుమతులున్నూ.

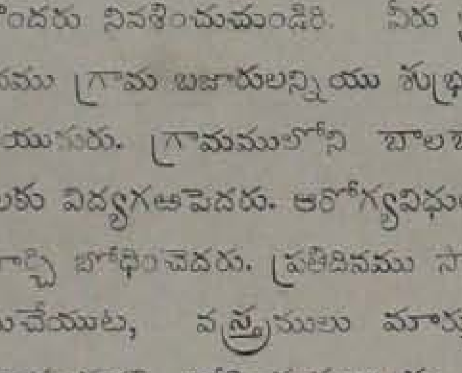

కమ్మని వాసనలు గుమాయించే ఓటోరిల్ దస్ సీసాలు 18 ఒకసారి రు. 1-4-0 లకు కొనువారికి ఉచితంగా నొకరైల్వే దమ్మికేబు గడియారమున్నూ నొక బంగారు గిల్టుచేసిన దమ్మికేటి గడియారము పట్టాతో నున్నూ, నొక గిల్లెట్ సెక్‌టీరేజరు, క్షవరం చేసుకొనే సబ్బు, షేవింగ్ బ్రష్, పౌడర్ డబ్బీ, నొక అద్దం, కేసా కత్తి, 850 అడుగుల దూరం ఫోకస్ చేసే నొక టార్చి [illegible]ట్, 14 కారటు రోల్డుగోల్డ్ పాళీగల నొక ఫౌంటెన్ కలము, నొక సెట్టుగుండీలు, [illegible] గోల్డ్ ఉంగరము, మరి 1262 ఫ్యాన్సీసామానులుగాని, లేక నొక జర్మను "[illegible]" కైంపీన్ గాని [illegible] మంచి సామానులతో, 5 సంవత్సరాల గ్యారంటీతో) ఇవ్వబడును. ప్యాకింగ్ పోస్టేజీ ఖర్చులు [illegible]-14-0 లు ప్రత్యేకము.

DUTTA & Co, (Z. A.) 15/1, JAYMITTAR,

P. O. Hatkhola (Calcutta)

జమీన్ రైతు

జిల్లాకాంగ్రెసు జైలుకు పోయిన వాళ్లదేగాదు.

తే 7-5-37 ది జమీన్ రైతు పత్రికలో శ్రీ [illegible] నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు [illegible] అధ్యక్ష కార్యదర్శులయొక్క అర్హతనుగురించి చాలా ఉదారంగా నిర్వచించారు. కాంగ్రెసు జనసామాన్యానికి కావాలని అనడం ఆశయం. శ్రీ గొట్టిపల్లి [illegible]గారి దేశభక్తిని, మన్నథంగారి నిర్మల స్వభావాన్ని, [illegible]గారి ప్రశాంతచిత్తాన్ని, వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి కార్యదీక్షను గౌరవింపని వారుండరు. ప్రజాహితైక కార్యములందు వారిపలుకే అమూల్యము, అనవసరము. వారు కాంగ్రెసుసభ్యులుగ నుండి కార్యభారమును వహించిన జిల్లాభాగ్యమనవలెను. నిజమైన పలుకుబడిగలిగి, ప్రజలసేవను పొంది ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు విజయమును చేకూర్చిన వారిని నువేల మరువవలెను.

రామయ్యగారు చెప్పినట్లుగ కాంగ్రెసు మళ్లి పోలిన కంచుగాని చెంబులో నింపిన గంగాతీర్థముగాని కాదు. ఏ ఒకరిద్దరి పిత్రార్జితమనిగూడ భావింపరాదు. ప్రజాసంస్థయని, ప్రజాప్రతినిధిసభయని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. నిరంకుశమున కెంతమాత్రము తావులేదు. ప్రస్తుతదశలో ఖైదువులను చేసుకొనుటగాని చేర్చుకొనుమని సలహాయిచ్చుటగాని ద్రోహము. వ్యక్తిద్వేషము సాధించుకొనుటకుగాను [illegible]చేయరాదు.

దేశాభిమానులందరకు కాంగ్రెసులో తావు గలదు. స్వీయలాభములకై కాంగ్రెసును కాంగ్రెసుపలుకుబడిని దుర్వినియోగము చేయరాదు.

కాంగ్రెసు జైలుకుపోయినవారిది మాత్రమే అని యెవ్వరును చెప్పసాహసింపరు. కాని, ప్రభుత్వముతో కాంగ్రెసు తీవ్రపోరాటమును సాగించుచుండు సమయమున ఎట్టిత్యాగమునకైనను వెనుదీయని యోధులే కార్యస్థానమునందుండుట అవసరమని, యుక్తమని హెచ్చుమంది అభిప్రాయము. అట్టివారి సేవకు, త్యాగమునకును, పలుకు అవకాశములను కలిగించుట, కాంగ్రెసుసభ్యుల, అభిమానుల విధి.

—వేమూరు లక్ష్మయ్య.

తెర్లా జాగిరి ఎస్టేటుసభ

సభ 23–4–37 తేదీ జరిగెను. నార్యానారాయణ రెడ్డిగారు ప్రస్తుత కాలమానపరిస్థితులు, కాంగ్రెసు మంత్రిపదవి నిరాకరణ, రైతుల కర్తవ్యము, సంఘాభివృద్ధి గురించి ఉపన్యసించిరి. జాగిరి రైతుసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను.

తాత్కాలిక మంత్రివర్గం నిరసించుచును మరి కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

—ఒక విలేఖరి.

విను వినకపో!

తడికాళ్లతో భోజనానికి పొడికాళ్లతో నిద్రకు మంచిది.

* * *

భోజనానికి ముందు ఉపిరిక, భోజనానంతరం తేగు, భోజనానికి ముందు వెనుక వేలగ, అప్పుడు యిప్పుడూ పనికిరానిది అరటి.

* * *

సాయంత్రంపూట స్నానం ఆరోగ్యప్రదం కాదు - అందుతో తలస్నానం బుద్ధిబలాన్ని తగ్గిస్తుంది.

* * *

ఉదయం ముఖం కడుకున్నతర్వాతయున్నా, భోజనానంతరమున్నా తాంబూల చర్వణం మంచిది.

* * *

ఒకరోజు వేప, ఒకరోజు నమ్మ పుల్లతో తోమి, తర్వాత జిల్లేడుపాలు పండ్లకు రాచి ప్రక్షాళించి చేయడం మంచిది.

* * *

కొందరు ముక్కుపొడితో పండ్లు తోమడం బలకరం అంటారు.

* * *

రాత్రిపూట మధుపదార్థాలు తినకూడదు.

* * *

అన్నంతిన్న వెంటనే నూరు అడుగులు నడువవలెను.

* * *

రాత్రిపూట ఉపవాసం చేయరాదు.

* * *

స్నానానంతరం తడి యొత్తవలనేగాని తుడువరాదు.

* * *

మూడుగంటలకులోపల భోజనమున్నా, ఆరుగంటలకుపైన ఉపవాసమున్నా కూడదు.

* * *

మొలగొలుకులు బియ్యంకంటే - పొట్టినల్లవరి బియ్యం ఆరోగ్యప్రదం.

కంతేరులో యువకుల సమావేశము.

6-5-37 వ తేదీ గురువారము 3 గంటలకు కంతేరుగ్రామమందు వుత్సాహపూరితులగు యువకుల సమావేశము శ్రీయుత వాసిరెడ్డి వెంకయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ఈదిగువ ఉదాహరించినవారివలన ఉపన్యాసములు జరుగబడెను. సుమారు నాలుగయిదు వందల రైతుసోదరులతో దైవప్రార్థన జరిగెను.

(1) యువజన సంఘాధ్యక్షుడగు గుంటుపల్లి నారాయణదాదరిగారు ప్రస్తుత ఆర్థికసాంఘిక రాజకీయ విషయములను గురించి మాట్లాడిరి.

(2) యువజనసంఘ సెక్రటరీయగు వాసిరెడ్డి వెంకటపతిగారు హిందూదేశ విముక్తికి ఘోషాకలన అనేకకష్టములు వాటిల్లుచున్నవనియు ఘోషా మనకెట్లు అలవాటుపడినదియు జనులకు వినోదకరమగునట్లు ఉపన్యాసమిచ్చిరి.

పాటిబండ్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు మాతృభూమికి ఆత్మత్యాగముచేసిన భగవత్ సింగ్, లజపతిరాయి, ఝాన్సీ మొదలగు వీరుల జీవితచరిత్రములలోని కొన్ని ముఖ్యాంశములను రైతులకు భోధించిరి.

తరువాత అధ్యక్షులవారగు వాసిరెడ్డి వెంకయ్యచౌదరిగారు రైతుసంఘములవలన కలుగు లాభదాయకములను, మరియు ఆచార్యరంగాగారు రైతులను గురించి పడుయిక్కట్లను రైతులకు తీవ్రముగా 2 గంటలసేపు భోధించిరి. అంతట రైతుసోదరుల కరతాళధ్వనులతో సభముగిసెను.

పాటిబండ్ల కృష్ణయ్యగారు
యువజనసంఘ కార్యదర్శి,
కంతేరు

మద్రాసునందు 2 వ తేదిన ఆదివారమునాడు ఆర్యసమాజమువారు కమలా జోసఫ్ అను 26 సం॥ ల క్రైస్తవకన్యను హిందూమతములో కలుపుకొని వెంటనే వైశ్య వెల్లాల తెగకు సంబంధించిన బి.ఎ. సుందరం అను వరునికిచ్చి వివాహము చేసిరి.

బొబ్బిలి వార్తలు.

బొబ్బిలితాలూకా ఉత్తరవిల్లి గ్రామమున చైత్ర శుద్ధపక్షమున శ్రీరామ సప్తాహమహోత్సవము అతివైభవముగ జరిగెను.

* * *

మేనెల 1 వ తేదీనుండి దక్షిణ విశాఖజిల్లా రైతుసంఘ ఆఫీసు బొబ్బిలి తాలూకా తెర్లాంనుండి విజయనగరము మార్చబడినది. రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, యన్ నరసింహమూర్తిగారు విజయనగరక్యాంపులో ఉందురు.

* * *

తెర్లాం గ్రామమున జమీన్ రైతు సంఘ యాజమాన్యమున మే దినోత్సవము జరుపబడెను.

—స్వకీయ విలేఖరి.

యూరోపునంతా ధ్వంసము చేయగల విషవాయువు

పెద్ద పెద్ద రాజ్యాలన్నీ విషవాయువులను తయారుచేయుటలో పోటీచేయుచున్నవి. అన్నిదేశాలను జర్మనీదేశం మించిపోతున్నది. సామాన్యంగా ప్రపంచంలో 25 వేల టన్నుల ఆర్సినిక్ ఉపయోగించుతుంటే జర్మనే దేశానికి 1500 టన్నులు మాత్రమే కావాల్సివుండేది. కాని యిప్పుడు ఒక్క జర్మనీదేశమే 50 వేలటన్నులు దిగుమతి చేసుకొంటున్నది. ఇందువల్ల ఈదేశం ఎంత జాస్తిగా విషవాయువును తయారుచేస్తున్నదో గ్రహించవచ్చు.

నీగ్రోల చిత్రవధ.

అమెరికాదేశంలో మిసోనా అనే ప్రదేశంలో యిద్దరునీగ్రోలు ఒక తెల్లవానిని చంపినారనే కారణంతో కొంతమంది జైలుపైబడి ఆ నీగ్రోలను బైటకియీడ్చి బస్సులో ఎక్కించుకొని వూరివెలుపలకు తీసుకొనివెళ్లిరి. ఆ బస్సుతోకూడా 25 బస్సులనిండా వెళ్లిరి. ఆయిద్దరిని దీపములతో చిత్రవధచేసి, కాల్చి చంపిరి. పోలీసువారు ఆబస్సులను వెన్నంటప్రయత్నించి, పట్టుకోలేకపోయ్యారట.

మదనకామేశ్వర లేహ్యాం

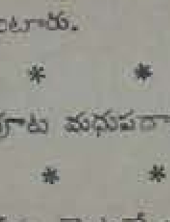

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నీళ్ళకాక నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలుచాలును. 20 తులములు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యాము

అజీర్ణము, గర్భవాయువ మలబద్ధమును ఖడించించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 ఇంకా అనేక ఔషధములు గలవు. కోరిన క్యాటలాగు యుచితముగాపంపెదము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేపి— నెల్లూరు జిల్లా.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk N[illegible]